

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Michał Jędrzejczyk

KIN.410.1.4.2024

Krzysztof Hetman
Minister Rozwoju i Technologii
Ministerstwo Rozwoju i Technologii
pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/001 Wykonanie budżetu państwa w 2023 r. w części 18 – Budownictwo, planowanie
i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Ministerstwo Rozwoju i Technologii ¹ pl. Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa (dalej: Ministerstwo lub MRiT)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krzysztof Hetman – Minister Rozwoju i Technologii ² , od 13 grudnia 2023 r. W okresie objętym kontrolą funkcję ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa pełnił także Waldemar Buda, Minister Rozwoju i Technologii od 8 kwietnia 2022 r. do 27 listopada 2023 r. oraz Marlena Małag od 27 listopada do 13 grudnia 2023 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Infrastruktury
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jerzy Bazylewicz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KIN/8/2024 z 4 stycznia 2024 r. 2. Krzysztof Żydek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KIN/9/2024 z 4 stycznia 2024 r. 3. Michał Klawinowski, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KIN/11/2024 z 4 stycznia 2024 r. <p>(akta kontroli str. 1-6)</p>

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2023, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 18 – Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo, a także ocena wykonania planów finansowych jednostek finansowanych w ramach tej części budżetu państwa. Celem kontroli było również określenie stanu przygotowania do absorpcji środków w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.
Zakres kontroli	Ocenie podlegały w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> – realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych, – sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz wybranych sprawozdań za IV kwartał 2023 r. w zakresie operacji finansowych, – nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust.1 i 2 ustawy o finansach publicznych⁴ (dalej: ufp), w tym nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek. Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

¹ Utworzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 2021 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Rozwoju i Technologii (Dz. U. poz. 1470). Przekształcone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie przekształcenia Ministerstwa Rozwoju i Technologii (Dz. U. poz. 1952).

² Zwany dalej: „Ministrem” lub „ministrem właściwym do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa”.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:

- analizy realizacji wydatków budżetu państwa, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków;
- kontroli prawidłowości zmian wynikających z podziału rezerw celowych;
- kontroli prawidłowości dokonanych blokad;
- kontroli przestrzegania ustalonych dla części 18 limitów wydatków, w tym limitów środków na wynagrodzenia;
- kontroli wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych;
- szczegółowej analizy wybranej próby wydatków dysponenta części;
- analizy wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz Oceny cząstkowe kontrolowanej działalności.*

III. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W 2023 r. w części 18 - *Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo* zrealizowano wydatki budżetu państwa w kwocie 1 865 265,7 tys. zł, tj. w kwocie zbliżonej do ustalonej w planie po zmianach (98,7%), jednak część wydatków (5269,7 tys. zł), poniesiona na kampanię promocyjną Programu *Pierwsze Mieszkanie*, była niecelowa i niegospodarna, a przy udzieleniu zamówienia na kwotę 1620 tys. zł nie zachowano zasad uczciwej konkurencji.

Dochody budżetowe budżetu państwa w cz. 18 wyniosły w 2023 r. 22 616,6 tys. zł i były wyższe o 5170,6 tys. zł (29,6%) od kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej na 2023 r. (17 446 tys. zł) i niższe o 8422,5 tys. zł (27,1%) od dochodów zrealizowanych w 2022 r. (31 039,1 tys. zł).

Wydatki budżetu środków europejskich wyniosły 24 575,3 tys. zł, tj. 81,1% planu po zmianach (30 311,9 tys. zł) i 771,8% wydatków poniesionych w ramach części 18 w 2022 r. (3184 tys. zł).

Analiza wydatków budżetu państwa w kwocie 2159,3 tys. zł oraz wydatków budżetu środków europejskich w kwocie 625,1 tys. zł, stanowiących odpowiednio 15,7% i 100% pozapłacowych wydatków kontrolowanej jednostki (dysponenta III stopnia - Ministerstwa) wykazała, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonymi w ufp i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego lub niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

NIK pozytywnie ocenia łączne sprawozdania budżetowe sporządzone przez dysponenta części oraz dysponenta III stopnia. Sprawozdania zostały sporządzone rzetelnie i zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁶, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁷, a także sprawozdawczości w układzie zadaniowym⁸.

⁵ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2023 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 454).

⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 652).

⁸ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1731).

Dysponent części 18 rzetelnie i skutecznie sprawował nadzór i kontrolę nad realizacją budżetu państwa, według zasad określonych w art. 175 ust. 1 i 2 ufp, poza jednym przypadkiem – dotyczącym przekazania środków pomiędzy rachunkami bankowymi cz. 20 i 18 celem uregulowania zobowiązań wobec ZUS.

Pozostałe stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in. naruszenia wewnętrznych regulacji MRiT dotyczących udzielania zamówień publicznych poprzez wybór wykonawcy zamówienia (na zakup czasu antenowego w stacjach telewizyjnych oraz zapewnienie emisji spotu reklamowego) bez zachowania zasady uczciwej konkurencji, a także niewyłączenie się z postępowania dotyczącego wyboru wykonawcy przez dyrektora jednego z departamentów w Ministerstwie Rozwoju i Technologii, pomimo tego, że współpracował on z wybranym wykonawcą w ramach dwóch stowarzyszeń branżowych.

W ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności⁹ Minister odpowiadał za realizację siedmiu reform oraz siedmiu inwestycji, na realizację których kwota zaangażowanych środków na koniec 2023 r. wynosiła 227 958,1 tys. zł, a wykonane wydatki wynosiły łącznie 16 560,9 tys. zł. Minister jako dysponent części 18 realizując KPO wykonał wydatki w kwocie 23,7 tys. zł¹⁰ oraz jako dysponent cz. 20 – *Gospodarka* wydatkował 219,2 tys. zł¹¹. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły terminów osiągania kamieni milowych i wskaźników, za realizację których odpowiedzialny był Minister. Z dziewięciu mierników, których termin realizacji upływał przed końcem 2023 r. cztery nie zostały osiągnięte, a pięć wykonano z opóźnieniem. Ponadto w czterech z sześciu inwestycji badanych pod kątem wypełniania obowiązków sprawozdawczych Ministra, stwierdzono sporządzanie formularzy sprawozdawczych obejmujących terminy niezgodne z wytycznymi Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej.

Działania Ministra w zakresie przygotowania do absorpcji środków z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz realizacji inwestycji i reform finansowanych z tego instrumentu nie wpływają na ocenę wykonania budżetu państwa w 2023 r. w cz. 18.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹² kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

Zrealizowane w 2023 r. dochody w części 18 budżetu państwa wyniosły 22 616,6 tys. zł i były wyższe o 5170,6 tys. zł (29,6%) od kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej na 2023 r. (17 446 tys. zł) i niższe o 8422,5 tys. zł (27,1%) od dochodów zrealizowanych w 2022 r. (31 039,1 tys. zł). Na wyższe niż zaplanowane wykonanie dochodów w 2023 r. wpływ miały zwiększone wypłaty z tytułu zwrotu przez banki kwot umorzonych kredytów mieszkaniowych.

Główne źródła dochodów w części 18 budżetu państwa w 2023 r. stanowiły:

⁹ Dalej: KPO.

¹⁰ Wydatki na wynagrodzenie eksperta.

¹¹ Wydatki na zakup usług doradztwa oraz wynagrodzeń ekspertów.

¹² Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

- 1) dokonane przez banki zwroty kwot umorzeń kredytów mieszkaniowych w kwocie 13 980,8 tys. zł (wobec planowanych 10 000 tys. zł) – środki te pochodziły od kredytobiorców, członków spółdzielni mieszkaniowych, którzy dokonali zwrotów nominalnych kwot umorzeń kredytów mieszkaniowych, w związku z przekształceniem spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu na prawa własności (rozdział 70014 – Umorzenie kredytów mieszkaniowych)¹³;
- 2) dokonywane przez Bank Gospodarstwa Krajowego (dalej: BGK) zwroty środków z tytułu rozliczenia programu dopłat do kosztów nabycia pierwszego mieszkania przez młodych ludzi „Mieszkanie dla młodych” (dalej: MdM) za lata 2014-2018 w kwocie 5930,9 tys. zł (wobec planowanych 6000 tys. zł)¹⁴ - rozdział 70022 – Fundusz Dopłat.
(akta kontroli str. 47-49, 265-272, 441-445, 828-830, 1138-1143, 1330-1339, płyta CD nr 7, pliki: 398, 441, 496, 700, 703)

Na koniec 2023 r. w części 18 budżetu państwa należności pozostałe do zapłaty wyniosły 6501,6 tys. zł i w porównaniu do stanu na koniec 2022 r. były wyższe o 408,5 tys. zł., tj. o 6,7%. Zaległości na koniec 2023 r. wyniosły 4827,1 tys. zł i były wyższe od zaległości wykazanych na koniec 2022 r. o 308,5 tys. zł (tj. o 6,8%). Należności dotyczyły głównie Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii (dalej: GUGiK) – 2682,1 tys. zł (wśród których 1524,1 tys. zł stanowiły należności z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów), dysponenta głównego – 2379,1 tys. zł oraz Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego (dalej: GUNB) – 1299,8 tys. zł.

(akta kontroli str. 51-52, 265-272, 828-830, 1147-1151, 1330-1339, płyta CD nr 7, pliki: 398, 496, 703)

Dochody dysponenta III stopnia (Ministerstwo) w części 18 wyniosły 422,4 tys. zł i były niższe od planowanych o 202,6 tys. zł (32,4%) i wyższe o 11,9 tys. zł (2,9%) od dochodów osiągniętych w 2022 r. (410,5 tys. zł).

Głównym źródłem dochodów Ministerstwa (378,1 tys. zł¹⁵) były wpływy z tytułu opłat za postępowania kwalifikacyjne dla osób ubiegających się o nadanie uprawnień zawodowych w zakresie szacowania nieruchomości. Dyrektor DBF wyjaśniła, iż niższe od planowanego wykonanie dochodów spowodowane było mniejszą niż planowano liczbą kandydatów ubiegających się o nadanie uprawnień zawodowych.

(akta kontroli str. 273-283, 1027-1031, 1136-1138, 1331-1339, płyta CD nr 7, pliki: 441, 501, 683)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OBSZAR

2. Wydatki budżetowe

2.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

W ustawie budżetowej na 2023 r. wydatki budżetu państwa w części 18 zaplanowano na 1 544 354 tys. zł. W trakcie roku budżetowego plan wydatków podlegał zmianom wynikającym przede wszystkim ze:

¹³ Na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1446, ze zm.) oraz na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 438, ze zm.).

¹⁴ Na podstawie art. 14-16 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez młodych ludzi (Dz. U. z 2022 r. poz. 2628).

¹⁵ Dochody w rozdziale 70005, § 0610 wyniosły łącznie 379,3 tys. zł, na którą składały się wpływy wynikające z opłat wnoszonych przez osoby ubiegające się o nadanie uprawnień zawodowych w zakresie szacowania nieruchomości (w kwocie 378,1 tys. zł) oraz opłata za postępowanie i wydanie decyzji w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu regulowanego – rzeczoznawcy majątkowego (w kwocie 1,2 tys. zł).

- zwiększeń planu wydatków środkami z rezerw celowych (na łączną kwotę 345 849,8 tys. zł);
- zmniejszenia na podstawie decyzji Ministra Finansów w sprawie przeniesienia do części 20 – *Gospodarka* środków w kwocie 23,3 tys. zł na realizację projektu w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa;
- oraz decyzji podejmowanych przez dysponenta części 18 w sprawie blokowania wydatków na łączną kwotę 17 579,8 tys. zł.

W wyniku wprowadzonych zmian plan wydatków w części 18 budżetu państwa został zwiększony per saldo o kwotę 345 826,5 tys. zł i wyniósł 1 890 180,5 tys. zł. Wydatki zrealizowane w tej części w 2023 r. wyniosły 1 865 265,7 tys. zł, co stanowiło 98,7% planu po zmianach i 163,8% wydatków poniesionych w 2022 r. (1 138 471,8 tys. zł).

Wydatki części 18 budżetu państwa w kwocie 1 716 108,4 tys. zł zostały poniesione w dziale 700 – *Gospodarka mieszkaniowa*. Stanowiły one 92% wydatków w tej części i 99,6% planu po zmianach.

Najwyższe wydatki według grup ekonomicznych kontrolowanej części (91,3%) wykonano w grupie dotacji w kwocie 1 702 677 tys. zł, stanowiącej 99,6% planu po zmianach. Pozostałe wydatki według grup ekonomicznych przeznaczono na:

- wydatki bieżące – 146 307,2 tys. zł (93,1% planu po zmianach);
- wydatki majątkowe – 10 041,3 tys. zł (59,9% planu po zmianach);
- współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej – 5 865 tys. zł (83,5% planu po zmianach)
- świadczenia na rzecz osób fizycznych - 375,2 tys. zł (81,5% planu po zmianach).
(akta kontroli str. 54-62, 67, 181-184, 411-440, 1196-1215, 1293-1299, 1330-1341, CD nr 7 pliki 400, 494, 511-642, 661, 665-667, 760-762)

Zobowiązania budżetu państwa w kontrolowanej części 18 wyniosły na koniec 2023 r. 7464,5 tys. zł i były wyższe o 1535 tys. zł od kwoty zobowiązań na koniec 2022 r. Zobowiązania dotyczyły głównie dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi oraz dostaw i usług. MRiT ogółem w 2023 r. zapłaciło 9,3 tys. zł odsetek, które dotyczyły: uregulowania odsetek od opłat przekształceniowych¹⁶, odsetek orzeczonych wyrokiem sądowym¹⁷, zasądzonego odszkodowania w sprawie pracowniczej¹⁸ oraz nieopłacenia w terminie faktury¹⁹ – wynikające z winy pracownika MRiT, którego obciążono powstałymi odsetkami.

W ciągu 2023 r. w cz. 18 nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

(akta kontroli str. 1065-1071, 1072-1105, 1106-1114, 1115-1122, CD nr 7 str. 1340-1341 pliki 718-720, 738-740, 764, CD nr 10 str. 1375 plik nr 1)

Przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty w części 18 budżetu państwa na koniec IV kwartału 2023 r. wynosiło łącznie 591 osób, tj. o jedną więcej niż na koniec 2022 r. Zmiany w przeciętnym zatrudnieniu miały miejsce w:

- 1) GUGiK, w którym nastąpił spadek ze 144 do 134 osób, głównie dotyczący członków korpusu służby cywilnej (status zatrudnienia 03);
- 2) GUNB, w którym nastąpił wzrost zatrudnienia ze 184 do 190 osób – wśród osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń (status zatrudnienia 01);

¹⁶ Odsetki w łącznej kwocie 2546,03 zł naliczone (w związku z opinią Prokuratury Generalnej RP, wyrażonej w piśmie znak KR-500-229/23/PDO z 15 maja 2023 r.), od opłat przekształceniowych, o których mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. z 2024 r. poz. 386), poniesionych w latach 2019-2021.

¹⁷ Wyrok sądu sygn. akt XXVII Ca 3011/2022 z 8 sierpnia 2023 r. dotyczący zapłaty na rzecz osoby fizycznej 6931,62 zł wraz z odsetkami w kwocie 1916,58 zł.

¹⁸ Wyrok sądu sygn. akt VII P 1154/17 z dnia 26 września 2022 r. na kwotę 4815,15 zł;

¹⁹ Faktura nr 1100005380 z 9 marca 2023 r. wystawiona na kwotę 680,94 EUR dotycząca opłat związanych z postępowaniem (doreczenie wyroku pozwanym) w sprawie uchylecia wyroku arbitrażowego w sprawie Strabag i inni przeciwko RP. Naliczone odsetki w kwocie 19,00 zł dotyczyły nieterminowej płatności podatku VAT za marzec 2023 r..

- 3) Ministerstwie, gdzie nastąpił wzrost zatrudnienia z 262 do 267 osób, głównie dotyczący członków korpusu służby cywilnej.

Według wyjaśnień dyrektor DBF zmniejszenie liczby zatrudnionych osób w GUGiK spowodowane było głównie czynnikami ekonomicznymi²⁰. Zwiększenie zatrudnienia w GUNB wynikało z konieczności utworzenia zamiejscowych stanowisk ds. obsługi i wsparcia IT dla jednostek nadzoru budowlanego na terenie województw (pozyskano 16 etatów) oraz w związku z realizacją projektu *System do Obsługi Postępowań Administracyjnych w Budownictwie w wersji MVP (SOPAB)*. Natomiast zwiększenie zatrudnienia w Ministerstwie spowodowane było m.in. obsadzaniem wakatów.

W 2023 r. wydatki na wynagrodzenia w części 18 budżetu państwa wyniosły 74 518,6 tys. zł i były wyższe o 12,9% od wydatków w 2022 r. (66 031 tys. zł). W GUGiK wydatki na wynagrodzenia wyniosły 16 346 tys. zł i były wyższe o 6,7% od wydatków w 2022 r. (15 326,6 tys. zł). W GUNB wydatki te wyniosły 26 179,9 tys. zł, tj. więcej o 22,4% od wydatków w 2022 r. (21 381,3 tys. zł). W Ministerstwie wydatki na wynagrodzenia wyniosły 31 992,8 tys. zł i były wyższe o 9,1% od wydatków w 2022 r. (29 323,1 tys. zł).

Wzrost wydatków na wynagrodzenia wynikał z ustawowego podwyższenia kwoty bazowej dla pracowników korpusu służby cywilnej od 1 stycznia 2023 r. o 7,8%. Ponadto wzrost wynagrodzeń w GUNB wynikał m.in. z realizacji projektu SOPAB, na który pozyskano finansowanie z rezerwy celowej oraz ze wzrostu minimalnego wynagrodzenia w 2023 r. Wzrost wydatków na wynagrodzenia w Ministerstwie spowodowany był przyznaniem większego limitu na wynagrodzenia oraz przyznanymi podwyżkami wynagrodzeń²¹.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto na jednego pełnozatrudnionego w części 18 w 2023 r. wyniosło 10 507,42 zł, tj. więcej o 12,7% wobec 9326,41 zł w 2022 r. W Ministerstwie w 2023 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie wyniosło 9985,27 zł i było wyższe o 7,1% od wynagrodzenia w 2022 r. (9326,69 zł).

Kontrola czterech²² z 76 umów zleceń realizowanych w MRiT w 2023 r. wykazała, iż umowy te nie obejmowały zadań tożsamyh z zadaniami pracowników MRiT.

²⁰ Zgodnie z wyjaśnieniem dyrektor DBF pracownicy rozwiązywali umowy o pracę w związku z możliwością zatrudnienia gdzie indziej na lepszych warunkach finansowych. W celu uzupełnienia zatrudnienia w 2023 r. w GUGiK przeprowadzono 42 nabory na wolne stanowiska w służbie cywilnej, z których jedynie 11 zakończyło się ich obsadzeniem. Zawarto również 5 umów o pracę (na liczbę 3,7 etatu) z pracownikami niebędącymi członkami korpusu służby cywilnej.

²¹ W MRiT corocznie dokonywany był przegląd wynagrodzeń pracowników, dający możliwość podwyżki wynagrodzeń na zasadach określonych w zarządzeniu nr 21 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Rozwoju i Technologii z dnia 6 października 2022 r. w sprawie ustalenia regulaminu awansowania pracowników w Ministerstwie Rozwoju i Technologii oraz wydziale/zespołach w stałych przedstawicielstwach Rzeczypospolitej Polskiej przy organizacjach międzynarodowych za granicą. Ponadto w listopadzie 2022 r. dokonano wyrównania mnożników naczelników wydziałów do minimalnego poziomu 4,0, co w znaczny sposób zlikwidowało dysproporcje w tej grupie pracowników. W MRiT wprowadzono również program dla osób powracających po długotrwałych nieobecnościach, skierowany do rodziców, którzy mogą liczyć na wzrost mnożników, które pozostawały zamrożone podczas ich nieobecności.

²² Umowa nr DN/KF/DBF-V-01/02/23-18 z 6 marca 2023 r. – zawarta z 4-osobowym zespołem na przygotowanie testów i weryfikację pytań na egzaminy dla osób ubiegających się o nadanie uprawnień zawodowych w zakresie szacowania nieruchomości, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie nadawania uprawnień zawodowych w zakresie szacowania nieruchomości (Dz. U. z 2021 r. poz. 2006).

Umowa nr DAB/KF/DBF-V-01/06/23-18 z 25 września 2023 r. – zawarta z osobą fizyczną na wykonywanie obowiązków członka Zespołu powołanego do oceny prac w konkursie architektonicznym dla studentów i absolwentów na zadanie pn. „Projekt koncepcyjny budynku rekreacji indywidualnej o powierzchni zabudowy do 70 m²” o nagrodę Ministra Rozwoju i Technologii.

Umowa nr DN/KF/DBF-V-01/11/22-18 z 14 listopada 2022 r. dotycząca m.in. wykonania na rzecz MRiT przeprowadzenia analiz obowiązujących rozwiązań, identyfikowanie barier, przygotowanie propozycji nowych rozwiązań prawnych ułatwiających lub przyspieszających procesy inwestycyjne w obszarze budownictwa mieszkaniowego oraz planowanie, organizowanie i prowadzenie konsultacji z interesariuszami biorącymi udział w pracach powołanego przez Ministra Rozwoju i Technologii zarządzeniem nr 41 z dnia 28 września 2022 r. Zespołu ds. opracowania rozwiązań przyspieszających proces inwestycyjny w obszarze budownictwa mieszkaniowego, tj. z przedstawicielami innych organów oraz jednostek podległych Ministrowi lub przez niego nadzorowanych, a także przedstawicielami innych podmiotów i organizacji, których wiedza i doświadczenie mogą być przydatne do realizacji zadań ww. Zespołu.

Zagadnienie dotyczące umowy zlecenia zostało również ujęte w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 273-288, 303-309, 317, 326-331, 371-374, 411-440, 446-448, 1231-1240, 1300, 1314, 1319, 1331-1342, płyta CD nr 2.1 pliki 48-49, płyta CD nr 5, pliki 1-8, płyta CD nr 7, pliki 440-441, 493, 495, 402, 721-737, 760, 779)

W 2023 r. wydatki majątkowe zaplanowano w ustawie budżetowej w części 18 w kwocie 9495 tys. zł. W trakcie roku kwotę wydatków planowanych w tej grupie zwiększono do 16 773,5 tys. zł. Wydatki majątkowe zrealizowane w części 18 w 2023 r. wyniosły 10 041,3 tys. zł, tj. 59,9% planu po zmianach i były wyższe o 2396,9 tys. zł od wydatków w 2022 r. Według wyjaśnień dyrektor DBF niższe od planowanego wykonanie wydatków majątkowych wynikało m.in. z:

- a) niewykonania i przesunięcia realizacji na rok 2024 r. przez GUNB zakupu systemu ERP (wspomagającego pracę w zakresie kadr, płac, finansów i księgowości)²³;
- b) oszczędności powstałych w GUGiK w efekcie uzyskania niższych od planowanych cen ofert w ramach: zakupu sprzętu i oprogramowania na potrzeby modernizacji systemu ASG-EUPOS, zakupu sprzętu i oprogramowania na potrzeby GK-FOTO, zakupu w ramach modernizacji systemów teleinformatycznych wykorzystywanych do realizacji zadań GUGiK, zakupu routerów. Ponadto na skutek opóźnień Wykonawcy w realizacji umowy dotyczącej rozwoju systemu ZSIN wystąpiła konieczność przeniesienia wydatków z tego tytułu na rok 2024.

Natomiast wydatki majątkowe Ministerstwa zaplanowano na kwotę 505 tys. zł na realizację czterech zadań²⁴. Zrealizowane wydatki wyniosły 30,6 tys. zł, tj. 6,1% planu. Plan wydatków majątkowych MRiT obejmował następujące zadania:

- 1) Zakup środków trwałych w postaci specjalistycznego zszywacza w celu zapewnienia możliwości wykonywania usługi poligraficznej, na które wydatkowano 12,2 tys. zł, tj. 60,9% planowanej kwoty (20 tys. zł). Zadanie wykonano w całości, a różnica pomiędzy wydatkami planowanymi a zrealizowanymi wynikała z uzyskania oferty o niższej cenie zakupu niż szacowano na podstawie cen rynkowych. Niewykorzystane środki zgłoszono do blokady²⁵;
- 2) Budowa i rozwój systemów teleinformatycznych MRiT za kwotę 450 tys. zł, z której wydatkowano 13,6 tys. zł (3,0%). Zadanie dotyczyło usługi utrzymania i rozwoju systemu CHEB²⁶. Według wyjaśnień dyrektora Biura Informatyki MRiT niepełne wydatkowanie wynikało z przesunięcia realizacji prac z uwagi na trwające uzgodnienia o przeniesieniu systemu do GUNB, który planował budowę

Umowa nr DAB/KF/DBF-V-16/05/23-18 z 31 maja 2023 r. dotycząca wykonania na rzecz MRiT czynności związanych z działalnością Grupy roboczej do spraw BIM (ang. Building Information Modeling – modelowanie informacji o budynku).

²³ Według wyjaśnień dyrektor DBF decyzję o wdrożeniu systemu ERP Kierownictwo GUNB podjęło w 2021 r., jednak postępowanie przeprowadzone dwukrotnie w 2022 r. w trybie przetargu nieograniczonego nie skutkowało wyłonieniem wykonawcy systemu. Spółka oferująca przedmiotowe oprogramowanie, do której wysłano zaproszenie do negocjacji, zrezygnowała z udziału w negocjacjach z uwagi na niespełnianie warunków udziału w postępowaniu. Wobec braku zainteresowania potencjalnych wykonawców złożeniem oferty na wdrożenie systemu, GUNB podjął rozmowy z Asseco Business Solutions S.A. W trakcie kontroli opracowywano nowy opis przedmiotu zamówienia i istotne warunki umowy, na podstawie których zostanie oszacowana wartość zamówienia i wszczęte zostanie postępowanie w trybie upzp.

²⁴ W trakcie roku budżetowego plan wydatków majątkowych uległ zmianie – jedno zadanie pn. Zakup oprogramowania (systemu) do wysyłania zamówień na wydanie nowych świadectw nadania uprawnień zawodowych w zakresie szacowania nieruchomości w kolejnych latach, na realizację którego planowano 30 tys. zł, zostało zastąpione innym zadaniem pn. Rozbudowa Elektronicznego Systemu Rzeczoznawca Majątkowy (ESRM) w zakresie stworzenia funkcjonalności do wydawania nowych świadectw nadania uprawnień zawodowych w zakresie szacowania nieruchomości, na realizację którego również przewidziano 30 tys. zł.

²⁵ Niewykorzystaną kwotę (7 823 zł) zablokowano decyzją Ministra Rozwoju i Technologii znak DBF-I.3110.11.7.2023 z 8 grudnia 2023 r.

²⁶ Centralny Rejestr Charakterystyki Energetycznej Budynków.

nowego systemu, co warunkowało realizację usług i rozwoju systemu w ramach MRiT²⁷. Niewykorzystane środki zgłoszono do blokady²⁸;

- 3) Rozwój i utrzymanie internetowego serwisu Elektroniczny Rzeczoznawca Majątkowy (ESRM). Zadanie wykonano w planowanym zakresie²⁹, a na jego realizację wydatkowano 4,8 tys. zł, tj. 95,9% z planowanej kwoty 5 tys. zł;
  - 4) Rozbudowa Elektronicznego Systemu Rzeczoznawca Majątkowy (ESRM) w zakresie stworzenia funkcjonalności do wydawania nowych świadectw nadania uprawnień zawodowych w zakresie szacowania nieruchomości, na realizację którego planowano wydatki w kwocie 30 tys. zł. Według wyjaśnień dyrektor Departamentu Gospodarki Nieruchomościami zadania nie zrealizowano z powodu przedłużających się uzgodnień z Polską Wytwórnią Papierów Wartościowych S.A. dotyczących opracowania nowego wzoru świadectw oraz sposobu pozyskiwania danych niezbędnych do personalizacji tych dokumentów, co przełożyło się na przewidywany zakres rozbudowy systemu ESRM, a także przesunięcie terminu realizacji przedmiotowego zadania na 2024 r. Planowane wydatki zgłoszono do blokady³⁰.
- (akta kontroli str. 67-68, 74-89, 411-440, 1213-1215, 1240-1248, 1293-1299, 1304-1305, 1311, 1330-1341, płyta CD nr 1, plik 1, płyta CD nr 3, pliki 1-7, płyta CD nr 7 pliki 400, 494, 760-762, płyta CD nr 8, pliki 1-11)

Plan wydatków w części 18 budżetu państwa zwiększono w 2023 r. środkami z rezerw celowych w kwocie 345 849,8 tys. zł, z której wykorzystano 336 845,3 tys. zł (97,4%). Środki z rezerw celowych były przeznaczone na:

- a) programy mieszkaniowe³¹, na realizację których przekazano z rezerw celowych poz. 10, 56, 63 i 72 łącznie 339 730 tys. zł, z których wykorzystano 333 655,3 tys. zł (98,2%)³²;
- b) realizację przez GUNB projektu pn. „System do Obsługi Postępowań Administracyjnych w Budownictwie (SOPAB) w wersji MVP” w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020, na który przekazano z poz. 8 rezerw celowych łącznie kwotę 2070,2 tys. zł z której wykorzystano 1060,9 tys. zł (51,2%)³³;
- c) utrzymanie produktów: Centrum Analiz Przestrzennych Administracji Publicznej (CAPAB), Budowa Zintegrowanego Systemu Informacji o Nieruchomościach (ZSIN) Faza II, Krajowa baza danych geodezyjnej sieci uzbrojenia terenu (K-GESUT). Z pozycji 49 rezerwy celowej przeznaczono na ten cel kwotę 4000 tys. zł, z której wykorzystano 2074,5 tys. zł (51,9%)³⁴;
- d) sfinansowanie dodatków służby cywilnej oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi dla sześciu urzędników zatrudnionych w MRiT i jednego zatrudnionego w GUNB. Z pozycji 20 rezerwy celowej przekazano na ten cel kwotę 49,6 tys. zł, z której wykorzystano 44,6 tys. zł, tj. 89,9%³⁵.

Według wyjaśnień dyrektor DBF przyczyną niewykorzystania w pełni środków rezerwy celowej poz. 10 była mniejsza niż planowano liczba wniosków kredytowych w ramach

²⁷ 16 października 2023 r. zostało zawarte porozumienie pomiędzy GUNB a MRiT w sprawie przeniesienia zadania utrzymania i rozwoju Systemu Centralnego Rejestru Charakterystyki Energetycznej Budynków do GUNB.

²⁸ Niewykorzystaną kwotę 436,4 tys. zł objęto blokadą środków - decyzją Ministra Rozwoju i Technologii znak DBF-I.3110.11.8.2023 z 8 grudnia 2023 r.

²⁹ Zwiększono funkcjonalność systemu w zakresie prowadzenia spraw z tytułu odpowiedzialności zawodowej oraz postępowań kwalifikacyjnych.

³⁰ Kwotę 30 tys. zł zablokowano decyzją Ministra Rozwoju i Technologii znak DBF-I.3110.11.8.2023 z 8 grudnia 2023 r.

³¹ Programy Bezpieczny Kredyt 2%, Konto Mieszkaniowe, Budownictwo socjalne i komunalne, Gwarantowany/Rodziny Kredyt Mieszkaniowy oraz Społeczne Budownictwo Czynszowe.

³² Niewykorzystana kwota przyznana z dotyczyła pozycji 10 rezerwy celowej i wynosiła 6064,7 tys. zł (4004,7 tys. zł po uwzględnieniu blokady 2060 tys. zł dokonanej decyzją Ministra znak DBF-I.3110.11.14.2023 z 6 listopada 2023 r. (60 tys. zł) oraz decyzją znak DBF-I.3110.11.12.2023 z 15 grudnia 2023 r. (2000 tys. zł)).

³³ Niewykorzystana kwota rezerwy wynosiła 1009,3 tys. zł (69,3 tys. zł po uwzględnieniu blokady środków w kwocie 940 tys. zł dokonanej decyzją Ministra znak DBF-I.3110.11.14.2023 z 21 grudnia 2023 r.

³⁴ Niewykorzystaną kwotę rezerwy (1925,1 tys. zł) zgłoszono do blokady decyzją Ministra znak DBF-I.3110.11.10.2023 z 15 grudnia 2023 r.

³⁵ Niewykorzystane środki rezerwy wynosiły 5 tys. zł.

programu *Rodzinny Kredyt Mieszkaniowy*, co wynikało przede wszystkim z wysokich stóp procentowych, powodujących znaczne obniżenie odsetka osób posiadających zdolność kredytową. Ponadto odnotowano wzrost cen materiałów budowlanych (np. drewna i stali) oraz kosztów energii, co przełożyło się na wzrost kosztów spłaty kredytów hipotecznych i ogólny spadek skłonności do zadłużania się. Niewykorzystanie środków rezerwy celowej poz. 8 wynikało m.in. z oszczędności wynikających z mniejszych od planowanych potrzeb w zakresie zatrudnienia osób do realizacji zadań IT, mniejszego zapotrzebowania na środki zgłoszone przez partnera projektu – Poznański Instytut Technologiczny oraz rzeczywistych (mniejszych od planowanych) wydatków na usługę chmurową. Natomiast niewykorzystanie środków rezerwy celowej poz. 49 wynikało z powodu opóźnień realizacji umowy dotyczącej rozwoju systemu ZSIN, uniemożliwiających odbiór i rozliczenie prac w zakresie przewidzianym na 2023 r.

(akta kontroli str. 371-374, 387-410, 1218-1224, 1333-1339, płyta CD nr 7 pliki 493, 505-561, 703)

Kontrolą objęto wykorzystanie środków rezerwy celowej przyznanych 10 decyzjami³⁶ na łączną kwotę 88 521,9 tys. zł³⁷. Osiem z badanych decyzji dotyczyło środków z poz. 10 rezerwy celowej w łącznej kwocie 84 521,9 tys. zł, przekazanej na realizację programów w ramach Rządowego Funduszu Mieszkaniowego (rozdział 70018)³⁸ oraz Funduszu Dopłat (rozdział 70022)³⁹. Natomiast dwie decyzje dotyczyły środków poz. 49 rezerwy celowej przekazanych w łącznej kwocie 4000 tys. zł na utrzymanie przez GUGiK produktów: CAPAP, ZSIN oraz K-GESUT.

Środki przyznane z poz. 10 rezerwy celowej zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem w kwocie 78 856,5 tys. zł, tj. 93,3% przyznanej kwoty. Niepełne wykorzystanie środków stwierdzono w odniesieniu do trzech decyzji⁴⁰, a było ono efektem oszczędności uzyskanych przez BGK⁴¹ oraz niższego od zakładanego poziomu realizacji programu *Rodzinny Kredyt Mieszkaniowy* spowodowany głównie wysokimi stopami procentowymi oraz wzrostem cen materiałów budowlanych i energii.

Środki przyznane z poz. 49 rezerwy celowej zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem w kwocie 2074,5 tys. zł, tj. 51,9% przyznanych środków⁴².

(akta kontroli str. 72, 371-374, 387-410, 453-454, 1249-1263, 1333-1342, płyta CD nr 7, pliki 505-561, 702-703, 779)

³⁶ Decyzje: 1) MF/FG3.4143.3.1.2023.MF.1 z 4 stycznia 2023 r. na kwotę 636 tys. zł, 2) MF/FG3.4143.3.15.2023.789 z 4 kwietnia 2023 r. na kwotę 475 tys. zł, 3) MF/FG3.4143.3.91.2023.2758 z 20 lipca 2023 r. na kwotę 600 tys. zł, 4) MF/FG3.4143.3.98.2023.3121 z 9 sierpnia 2023 r. na kwotę 2000 tys. zł, 5) MF/FG3.4143.3.104.2023.3141 z 9 sierpnia 2023 r. na kwotę 40 tys. zł, 6) MF/FG3.4143.3.129.2023.3516 z 31 sierpnia 2023 r. na kwotę 76 010,9 tys. zł, 7) MF/FG3.4143.3.172.2023.4610 z 5 października 2023 r. na kwotę 4000 tys. zł, 8) MF/FG3.4143.3.174.2023.4619 z 5 października 2023 r. na kwotę 760 tys. zł, 9) MF/FG3.4143.3.17.2023.925 z 5 kwietnia 2023 r. na kwotę 2925,1 tys. zł, 10) MF/FG3.4143.3.425.2023.4236 z 27 września 2023 r. na kwotę 1074,9 tys. zł.

³⁷ 25% środków rezerw celowych przyznanych z budżetu państwa i budżetu środków europejskich w łącznej kwocie 354 547,5 tys. zł.

³⁸ Kwota 8511 tys. zł została przekazana na realizację programów: Rodzinny Kredyt Mieszkaniowy, Bezpieczny Kredyt 2% oraz Konto Mieszkaniowe.

³⁹ Kwota 76 010,9 tys. zł została przekazana na realizację programu *Spółeczne Budownictwo Czynszowe*.

⁴⁰ Na realizację programów *Bezpieczny Kredyt 2%* oraz *Konto Mieszkaniowe* decyzją znak MF/FG3.4143.3.98.2023.MF.3121 z 9 sierpnia 2023 r. przyznano środki w kwocie 2000 tys. zł, z której wykorzystano 873,4 tys. zł (43,7%) oraz decyzją znak MF/FG3.4143.3.172.2023.MF.4610 z 5 października 2023 r. przyznano środki w kwocie 4000 tys. zł, których nie wykorzystano w ogóle. Na realizację programu *Rodzinny Kredyt Mieszkaniowy* decyzją znak MF/FG3.4143.3.174.2023.MF.4619 z 5 października 2023 r. przyznano środki w kwocie 760 tys. zł, z której wykorzystano 221,2 tys. zł (29,1%).

⁴¹ Przyznane środki przeznaczone były na wynagrodzenie BGK na pokrycie kosztów wdrożenia - uruchomienie platform elektronicznych do obsługi nowo utworzonych programów *Bezpieczny Kredyt 2%* oraz *Konto Mieszkaniowe*. W założeniu prace te miały być zlecone firmom zewnętrznym, jednak ostatecznie zostały wykonane siłami własnymi BGK.

⁴² Środki przyznane decyzją Ministra Finansów znak MF/FG3.4143.3.17.2023.MF.925 z 5 kwietnia 2023 r. wykorzystano w kwocie 999,6 tys. zł (34,2% z przyznanych 2925,1 tys. zł). Pozostałą kwotę (1925,1 tys. zł) zgłoszono do blokady decyzją Ministra Rozwoju i Technologii (znak DBF-I.3110.11.10.23 z 15 grudnia 2023 r.). Przyczyny niepełnego wykorzystania środków przedstawiono na poprzedniej stronie wystąpienia pokontrolnego.

W 2023 r. w ramach cz. 18 budżetu państwa Minister podjął 17 decyzji w sprawie blokowania wydatków na łączną kwotę 17 579,8 tys. zł, a w ramach budżetu środków europejskich wydał trzy decyzje w sprawie blokowania wydatków na łączną kwotę 5 493,1 tys. zł. Decyzje dotyczyły planu wydatków:

- dysponenta głównego – trzy decyzje na łączną kwotę 2384 tys. zł. Niewykorzystanie środków wynikało z oszczędności BGK na wydatkach dotyczących wdrożenia programów *Bezpieczny Kredyt 2%* i *Konto Mieszkaniowe*⁴³, mniejszych od wynikających z wniosków BGK wydatków na obsługę programu *Rodzinny Kredyt Mieszkaniowy*⁴⁴, mniejszych od planowanych wydatków na realizację konkursu *Domy do 70 metrów*⁴⁵;
- MRiT – dysponenta III stopnia – cztery decyzje dotyczące budżetu państwa na łączną kwotę 1895,7 tys. zł oraz jedna na kwotę 83,1 tys. zł dotycząca budżetu środków europejskich. Blokady środków wynikała m.in. z niezrealizowania zadania dotyczącego rozwoju/budowy nowego systemu CHEB, spowodowanego decyzją o przeniesieniu kompetencji w tym zakresie do GUNB, mniejszego od planowanego zapotrzebowania na zakup wyposażenia IT i oprogramowania oraz zawarcia umowy na niższą kwotę niż prognozowano na opracowanie publikacji pt. *Bilansowanie terenów przeznaczonych pod zabudowę na potrzeby SUIKZP*⁴⁶;
- GUGiK – pięć decyzji na łączną kwotę 9343,1 tys. zł. Blokady środków wynikały m.in. z opóźnienia w realizacji umowy na rozwój systemu ZSIN uniemożliwiającego odbiór i rozliczenie prac planowanych do wykonania w 2023 r., z oszczędności będących efektem postępowań przetargowych; oszczędności na wynagrodzeniach i wydatkach z nimi związanych wynikających z niższego od planowanego poziomu zatrudnienia; niższych niż szacowano wydatków na dostawy energii elektrycznej, gazu i oleju opałowego; odstąpienia od realizacji części niektórych umów z powodu braku możliwości wykonywania nalotów i pozyskania danych z uwagi na niesprzyjające warunki pogodowe i zakłócenia sygnału GPS; niższych od planowanych wydatków na podróże służbowe krajowe i zagraniczne;
- GUNB – pięć decyzji dotyczących budżetu państwa na łączną kwotę 3957 tys. zł oraz dwie decyzje dotyczące budżetu środków europejskich na łączną kwotę 5410 tys. zł. Blokady środków wynikały m.in. z niższych od planowanych wydatków na usługę chmurową; usługi zapewnienia zasobów ludzkich (bodyleasing); przesunięcia w czasie zakupu zintegrowanego systemu zarządzania w zakresie kadr, płac, finansów, księgowości oraz środków trwałych; niższych od planowanych kosztów zakupu usług remontowych oraz energii cieplnej i elektrycznej.

Analiza sześciu decyzji wydanych w 2023 r. przez Ministra w zakresie budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich⁴⁷ na łączną kwotę 7889,1 tys. zł nie wykazała nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 371-386, 441-446, 1224-1230, 1264-1273, 1320-1342, płyta CD nr 7, pliki 1-55, 493, 643-660, 777

Wydatki dysponenta III stopnia (Ministerstwo) zostały zaplanowane na kwotę 47 614 tys. zł, a po zmianach kwota ta uległa zwiększeniu do 48 395,4 tys. zł. Wykonanie

⁴³ Decyzją znak DBF-I.3110.11.12.2023 z 15 grudnia 2023 r. Minister zablokował kwotę 2000 tys. zł.

⁴⁴ Decyzją znak DBF-I.3110.11.4.2023 z 6 listopada 2023 r. Minister zablokował kwotę 60 tys. zł.

⁴⁵ W wyniku negocjacji w ramach konkursu nie zawarto jednej umowy oraz uzyskano niższą od planowanych wartość wszystkich zawartych umów. Decyzją znak DBF-I.3110.11.18.2023 z 22 grudnia 2023 r. Minister zablokował kwotę 324 tys. zł.

⁴⁶ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

⁴⁷ Decyzje: DBF-I.3110.11.6.2023 z 8 grudnia 2023 r. wydana na łączną kwotę 16 101 zł z budżetu państwa oraz 83 058 zł z budżetu środków europejskich; DBF-I.3110.11.7.2023 z 8 grudnia 2023 r. wydana na łączną kwotę 533 840 zł; DBF-I.3110.11.8.2023 z 8 grudnia 2023 r. wydana na łączną kwotę 466 420 zł; DBF-I.3110.11.9.2023 z 15 grudnia 2023 r. wydana na łączną kwotę 3 985 238 zł; DBF-I.3110.11.10.2023 z 15 grudnia 2023 r. wydana na łączną kwotę 1 925 092 zł; DBF-I.3110.11.17.2023 z 21 grudnia 2023 r. wydana na łączną kwotę 879 322 zł.

wydatków przez Ministerstwo w 2023 r. wyniosło 45 760,3 tys. zł, tj. 94,6% kwoty planowanej oraz 110,9% wydatków zrealizowanych w 2022 r. (41 249,4 tys. zł)

(akta kontroli str. 63-66, 68, 273-287, 441-445, 1191-1196, 1331-1342, płyta CD nr 7, pliki 441, 777)

Kontrolą realizacji wydatków pozapłacowych Ministerstwa objęto 43 zapisy i odpowiadające im dowody księgowe w łącznej kwocie 2159,3 tys. zł, tj. 15,7% wydatków pozapłacowych dysponenta III stopnia. Doboru próby wydatków dokonano ze zbioru wygenerowanych z systemu księgowego zapisów księgowych odpowiadających pozapłacowym wydatkom budżetowym dysponenta III stopnia. Próba losowa została dobrana metodą monetarną (MUS). Objęte kontrolą wydatki dotyczące wykonywanych przez MRiT ustawowych zadań w zakresie funkcjonowania Ministerstwa, zostały dokonane w sposób oszczędny i celowy. Zobowiązania dysponenta były regulowane terminowo. Wydatki dokonywano zgodnie z planem finansowym Ministerstwa. W wyniku analizy powyższej próby pod kątem prawidłowości wyłączenia stosowania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁴⁸ (dalej: upzp), nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 563-569, 570-571, 572-575, CD nr 2.2 str. 1317 plik nr 1, CD nr 7 str. 1322 pliki 59-65, str. 1338-1339 pliki 661-673, 677-678, 687-695)

Szczegółowym badaniem prawidłowości udzielania i realizacji zamówień publicznych objęto cztery zamówienia udzielone przez kontrolowaną jednostkę, w tym jedno, do udzielenia którego zastosowano przepisy upzp oraz trzy postępowania dotyczące wydatków na promocję i reklamę, do których zastosowano przepisy o wyłączeniu stosowania przepisów upzp⁴⁹. Zamówienie o wartości 194,3 tys. zł dotyczące *przygotowania, produkcji i dostarczenia do siedziby Zamawiającego spotów telewizyjnych i radiowych, promujących nowe rozwiązania w zakresie mieszkalnictwa tj. Programu Pierwszego Mieszkania* zostało udzielone w trybie podstawowym bez przeprowadzenia negocjacji na podstawie art. 275 pkt 1 upzp. Postępowanie zostało przeprowadzone z zachowaniem przepisów upzp oraz wewnętrznych uregulowań Ministerstwa w zakresie udzielania zamówień publicznych⁵⁰. Zamówienia, do udzielenia których nie miały zastosowania przepisy upzp dotyczyły *zakupu czasu antenowego w stacjach telewizyjnych oraz zapewnienie emisji spotu reklamowego celem przeprowadzenia kampanii dotyczącej Programu Pierwsze Mieszkanie – Bezpieczny Kredyt 2%* o wartości 1 200 tys. zł brutto, *zakupu czasu antenowego na emisję spotów telewizyjnych promujących programu Pierwsze Mieszkanie – Konto Mieszkaniowe* o wartości 420 tys. zł brutto oraz *zakupu czasu antenowego w stacjach radiowych emisji spotu reklamowego celem przeprowadzenia kampanii dotyczącej Programu Pierwsze Mieszkanie – Bezpieczny Kredyt 2%* o wartości 36,9 tys. zł brutto. W ramach powyższych zamówień w 2023 r. poniesiono wydatki w łącznej wysokości 1 911,2 tys. zł, stanowiące 4,6% wydatków dysponenta III-go stopnia w 2023 r. Ustalenia dotyczące zamówień publicznych opisane zostały również w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Dyrektor Generalny Ministerstwa, zgodnie z art. 82 upzp sporządził sprawozdanie o udzielonych przez Ministerstwo zamówieniach publicznych w 2023 r.⁵¹.

(akta kontroli str. 1306, 1313-1314, 1317-1318, 1389, płyta CD nr 2.1, pliki 3-43, płyta CD nr 2.2, plik 1, płyta CD nr 2.3, plik 1, płyta CD nr 4, pliki 17-40, płyta CD nr 13, plik 1)

⁴⁸ Dz.U. z 2023 r. poz. 1605, ze zm. Dalej: upzp.

⁴⁹ Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 upzp przepisów ustawy nie stosowano do zamówień lub konkursów, których przedmiotem był zakup czasu antenowego lub audycji od dostawców audiowizualnych lub radiowych usług medialnych.

⁵⁰ Zarządzenie nr 25 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Rozwoju i Technologii z dnia 16 listopada 2023 r. w sprawie zasad i trybu postępowania w procesie udzielania zamówień publicznych w Ministerstwie Rozwoju i Technologii, które weszło w życie z dniem 17 listopada 2022 r. Dalej: zarządzenie w sprawie zasad i trybu postępowania w procesie udzielania zamówień publicznych.

⁵¹ Sprawozdanie roczne zostało przekazane przez Biuro Dyrektora Generalnego Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych 16 lutego 2024 r., tj. przed terminem określonym w art. 82 ust. 2 upzp.

W Ministerstwie w 2023 r. na informacje i promocje wydatkowano kwotę 7329,6 tys. zł w tym 6029,2 tys. zł na kampanie promocyjne. W stosunku do roku 2022 kwota wydatków na kampanie promocyjne wzrosła o 5075,1 tys. zł. Wzrost tych wydatków związany był z promocją rozwiązań wynikających z wejścia w życie ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o pomocy państwa w oszczędzaniu na cele mieszkaniowe⁵² oraz nowelizacji ustawy z dnia 1 października 2021 r. o rodzinnym kredycie mieszkaniowym i bezpiecznym kredycie 2%⁵³. Kontrolą objęto cztery⁵⁴ kampanie promocyjno-reklamowe zrealizowane przez wykonawców, zlecone przez MRiT na łączną kwotę 1570,5 tys. zł, co stanowiło 26% poniesionych wydatków na promocję w 2023 r. Komórką odpowiedzialną za przeprowadzenie kampanii było Biuro Komunikacji (BK). Mierniki oceny skuteczności i efektywności kampanii w zależności od kanału przekazywania⁵⁵ zostały osiągnięte⁵⁶. Zagadnienie szerzej opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Z objętych kontrolą czterech przeprowadzonych kampanii reklamowych, wykonawcy⁵⁷ po zakończonym etapie⁵⁸ lub zakończeniu kampanii⁵⁹ składali raporty z wykonania kampanii reklamowej. Z kampanii reklamowych objętych kontrolą zostało złożonych dziewięć raportów tj.: siedem raportów z kampanii przeprowadzonej w pociągach przewoźników kolejowych⁶⁰ i po jednym raporcie z kampanii przeprowadzonej poprzez emisję spotów telewizyjnych⁶¹ i radiowych⁶². W celu akceptacji złożonych raportów pracownik BK oceniał ich wykonanie w zakresie realizacji osiągniętych wskaźników na oczekiwanym poziomie, z których sporządzał protokół odbioru. Wszystkie dziewięć raportów z wykonania kampanii reklamowej spełniały wymogi zawartych umów i zostały odebrane bez zastrzeżeń.

(akta kontroli str. 455-463, 516-529, 530-535, 540-550, 551-562, CD nr 7 str. 1322-1330 pliki 82-387, CD nr 2.1 str. 1313 pliki 4-26, CD nr 2.2 str. 1317 pliki 1, CD nr 4 str. 1306-1307 pliki 1-2, 5-13, 17-50, 54-55, CD nr 6 str. 1424 plik 52)

⁵² Dz. U. poz. 1114, ze zm.

⁵³ Dz. U. z 2024 r. poz. 531.

⁵⁴ Kampania Pierwsze Mieszkanie, Bezpieczny kredyt 2% przeprowadzona przez: Telewizję Polsat Sp. z o. o. na kwotę 1 200 000,00 zł – emisja spotów w 16 kanałach, Parada Agencja Reklamowa Sp. z o.o. na kwotę 36 900,00 zł – emisja spotów w Radio Parada, „Mastermind Media Sp. z o.o.” etap XXII na kwotę 33 763,50 zł – kampania wizerunkowo-produktowa w pociągach Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej (ŁKA) oraz etap XXXVII na kwotę 299 871,20 zł – kampanii digital programmatic (banery), reklama video na You Tube, kampanii w pociągach PKP Intercity i pociągach kolei regionalnych: Kolei Dolnośląskich (KD), Kolei Małopolskich (KMŁ), Kolei Wielkopolskich (KW), Kolei Śląskich (KŚ), Kolei Pomorskich (PKM) i POLREGIO.

⁵⁵ Miernikami oceny skuteczności i efektywności w zależności od kanału przekazywania komunikacji były m.in. liczba odbiorców, zasięg, unikalni użytkownicy, średni czas spędzony na czytaniu artykułu czy oglądaniu wideo, liczba wyświetleń, liczba emisji, zasięg emisji, liczba kliknięć, CPC (współczynnik efektywności).

⁵⁶ Przykładowe mierniki dla TV Polsat (planowane/zrealizowane): GRP (ang. Gross Rating Point – wskaźnik mierzący skuteczność dotarcia kampanii reklamowej do określonej grupy odbiorców) 338,79/353,91; Reach 1% (Procent grupy odbiorców z grupy docelowej, który zetknął się z reklamą przynajmniej raz w trakcie trwania kampanii) 48,51/53,45; Reach 3% 27,93/28,86.

Przykładowe wskaźniki dla Radio Parada: GRP (drive time) 58,35/58,35; GRP (off time) 41,64/41,65.

Przykładowe wskaźniki emisji spotów w PKP IC: spoty na wyświetlaczach LCD 15", przez 30 dni, w 21 pojazdach (łącznie liczba nośników – 315), 18 900 wyświetleń – założenia zostały zrealizowane.

Przykładowe wskaźniki emisji spotów w Kolejach Śląskich: spoty na wyświetlaczach LCD 15", przez 30 dni, w 38 pojazdach (łącznie liczba nośników – 403), 773 760 wyświetleń – założenia zostały zrealizowane.

Ponadto kampania była realizowana w pociągach przewoźników: Koleje Dolnośląskie, Koleje Małopolskie, Koleje Wielkopolskie, Koleje Pomorskie oraz Łódzka Kolej Aglomeracyjna.

⁵⁷ Telewizja Polska S.A., Radio Parada, „Mastermind Media Sp. z o.o.”.

⁵⁸ Etap XXII kampania wizerunkowo-produktowa w pociągach ŁKA, etap XXXVII kampanii digital programmatic (banery), reklama video na You Tube, kampanii w pociągach PKP IC i pociągach kolei regionalnych, kampanii emisji dwóch spotów telewizyjnych w wersji o długości 30 sekund i 15 sekund, kampanii emisji jednego spotu radiowego w wersji o długości 30 sekund.

⁵⁹ Kampania digital programmatic (banery), reklama video na You Tube, kampanii w pociągach aglomeracyjnych etap XXXVII, kampanii emisji dwóch spotów telewizyjnych w wersji o długości 30 sekund i 15 sekund, kampanii emisji jednego spotu radiowego w wersji o długości 30 sekund.

⁶⁰ PKP Intercity i pociągach kolei regionalnych jeden raport, pociągach ŁKA sześć raportów.

⁶¹ Telewizja Polsat S.A.

⁶² Radio Parada.

Minister sprawował nadzór i kontrolę nad realizacją budżetu państwa, na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ufp m.in. poprzez:

- opracowywanie kwartalnych analiz wykonania budżetu państwa i formułowanie uwag i wniosków wynikających z tych analiz,
- pozyskiwanie od podległych dysponentów III stopnia informacji o podjętych działaniach windykacyjnych,
- przekazywanie podległym dysponentom III stopnia informacji Ministra Finansów w sprawie blokowania wydatków oraz w sprawie procedur pracy w systemie TREZOR,
- informowanie podległych dysponentów III stopnia o konieczności blokowania wydatków w przypadku stwierdzenia przesłanek określonych w art. 177 ust. 1 ufp,
- przeprowadzenie kontroli jednostki nadzorowanej⁶³.

(akta kontroli str. 335-370, 441-445, 1275-1282, 1423, 1341-1342, 1423, płyta CD nr 7, pliki 765-778, płyta nr 9, pliki 9-15)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Minister w sposób niecelowy i niegospodarny wydatkował 5269,7 tys. zł na realizację kampanii promującej Program *Pierwsze Mieszkanie*⁶⁴ bez dokonania uprzedniej analizy potrzeby przeprowadzenia tej kampanii, czym naruszył art. 44 ust. 3 pkt 1 lit. b) ufp, który stanowi, iż wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, m.in. z zachowaniem zasady optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

Zastępca dyrektora BK w sprawie analizy potrzeb w zakresie przeprowadzenia powyższej kampanii poinformował, że: „*W związku z wejściem w życie ustawy o pomocy państwa w oszczędzaniu na cele mieszkaniowe w Ministerstwie Rozwoju i Technologii przeprowadzono analizę potrzeb w zakresie przeprowadzenia kampanii promującej Program Pierwsze Mieszkanie. Mając na uwadze racjonalne i efektywne wydatkowanie środków publicznych oraz biorąc pod uwagę zakładane cele kampanii określono zakres poszczególnych działań z podziałem na zasoby własne, które mogły być realizowane w ramach zadań pracowników Ministerstwa (np. prace graficzne, promocja organiczna), możliwe do zrealizowania w ramach zawartych umów ramowych oraz te, które wymagały dodatkowych realizacji i zleceń (np. zakup czasu antenowego) (...).*

Jednakże wbrew powyższym wyjaśnieniom Ministerstwo nie przedstawiło żadnego dowodu dokonania analizy potrzeb przeprowadzenia przedmiotowej kampanii. Ponadto Zastępca dyrektora BK poinformował, że zapisy obowiązującego Zarządzenia nr 25 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Rozwoju i Technologii w sprawie zasad i trybu postępowania w procesie udzielania zamówień publicznych w Ministerstwie Rozwoju i Technologii, do zamówień co do których nie stosuje się przepisów ustawy, nie nakładają obowiązku dokonywania analizy potrzeb w myśl art. 83 ustawy Prawo Zamówień Publicznych.

⁶³ Minister w 2023 r. w ramach cz. 18 przeprowadził kontrolę jednej jednostki nadzorowanej – Instytutu Techniki Budowlanej pn. Działalność finansowa, organizacja i jakość pracy zarządzania Instytutem w latach 2022-2023. W wyniku kontroli sformułowano zalecenia pokontrolne, które w zakresie gospodarki finansowej dotyczyły terminowego dokonywania zapłaty za świadczone na rzecz ITB usługi oraz racjonalne określanie kryteriów oceny ofert oraz ich wagi celem ograniczenia ryzyka naruszenia zasady gospodarności w dokonywaniu wydatków.

⁶⁴ Program obejmujący Program *Bezpieczny Kredyt 2%* oraz Program *Konto Mieszkaniowe*, wprowadzony ustawą z dnia 26 maja 2023 r. o pomocy państwa w oszczędzaniu na cele mieszkaniowe (Dz. U. poz. 1114 ze zm.) oraz nowelizacją ustawy z dnia 1 października 2021 r. o rodzinnym kredycie mieszkaniowym i bezpiecznym kredycie 2% (Dz. U. z 2024 r. poz. 531), które weszły w życie 1 lipca 2023 r.

NIK wskazuje jednak, że również w przypadku zamówień wyłączonych ze stosowania upzp, wewnętrzne regulacje MRiT również zobowiązywały do przedstawienia merytorycznego uzasadnienia celowości dokonania zakupu lub zlecenia usługi⁶⁵.

Natomiast w ww. Wnioskach nie zawarto potwierdzenia przeprowadzenia jakichkolwiek analiz potrzeb dotyczących zasadności kampanii promujących powyższy Program. Przykładowo, we wniosku o dokonanie zakupu czasu antenowego - telewizyjnej emisji spotów reklamowych⁶⁶, sporządzonym 21 sierpnia 2023 r. przez Biuro Komunikacji MRiT i zaakceptowanych przez Dyrektora tego Biura, w części pt.: „Merytoryczne uzasadnienie celowości dokonania zakupu/zlecenia usługi” podano: „W związku z wejściem w życie 1 lipca 2023 r. ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o pomocy państwa w oszczędzaniu na cele mieszkaniowe, konieczna jest realizacja kampanii informacyjno-promocyjnej, promującej nowe rozwiązania w zakresie mieszkalnictwa: Programu Pierwsze Mieszkanie, obejmującego Bezpieczny Kredyt 2% oraz Konto Mieszkaniowe. BK wskazuje na konieczność zawarcia umowy z Wykonawcą wyłonionym (Wykonawcami wyłonionymi) w drodze zapytania ofertowego, na potrzebę realizacji usług tj. emisji spotów telewizyjnych jako narzędzia informacyjno-promocyjnego w zakresie promocji nowych rozwiązań w zakresie mieszkalnictwa.” Podobne zapisy znajdowały się również we wniosku z 26 października 2023 r.⁶⁷

Zdaniem NIK samo wejście w życie nowych przepisów i wprowadzenie nowych udogodnień w sferze finansowania mieszkalnictwa (Programy: *Bezpieczny kredyt 2%*⁶⁸ i *Konto Mieszkaniowe*⁶⁹) nie może być jedynym uzasadnieniem do przeprowadzania kampanii medialnej. Niezależnie od faktu, czy poszczególne zamówienia są poprzedzone postępowaniem przeprowadzonym na podstawie upzp, czy też wewnętrznych regulacji Ministerstwa, decyzja o przeprowadzeniu konkretnych kosztownych działań komunikacyjnych powinna być poprzedzona oceną dostępności informacji funkcjonujących w przestrzeni publicznej dotyczącej przedmiotu kampanii (Programów: *Bezpieczny kredyt 2%* i *Konto Mieszkaniowe*), określeniem grupy docelowej, celu planowanych działań i analizą metod jego osiągnięcia, uzasadniającą szacowaną wartość zamówienia. MRiT nie przedstawiło dokumentów uzasadniających zakres kampanii lub samą konieczność jej przeprowadzenia. NIK wskazuje, że kampania ta nie była planowana przez MRiT z odpowiednim wyprzedzeniem (wydatków na ten cel nie ujęto w ustawie budżetowej), a środki na jej realizację (w kwocie 6000 tys. zł) zostały przeniesione z innych zadań na podstawie decyzji MRiT z 5 lipca 2023 r. dotyczącej zmiany w planie finansowym Ministra na 2023 r.

MRiT nie przeprowadziło analizy celowości kampanii medialnej promującej Program *Pierwsze Mieszkanie*, jednak należy wskazać, że z analizy sytuacji

⁶⁵ Zgodnie ze wzorem *Wniosku o dokonanie zakupu, do którego nie stosuje się przepisów ustawy*, stanowiącym załącznik nr 8 do zarządzenia nr 25 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Rozwoju i Technologii z 16 listopada 2022 r. w sprawie zasad i trybu postępowania w procesie udzielania zamówień publicznych w Ministerstwie Rozwoju i Technologii, we wnioskach należało przedstawić merytoryczne uzasadnienie celowości dokonania zakupu.

⁶⁶ Wniosek znak BK-III.2620.5.2023BK-III.2620.5.2023 z 21 sierpnia 2023 r., dotyczący kampanii reklamowej – emisji spotów reklamowych przez Telewizję Polsat na kwotę 1200 tys. zł.

⁶⁷ We wniosku znak BK-III.2620.16.2023BK-III.2620.16.2023 z 26 października 2023 r., dotyczącym emisji spotów reklamowych w Telewizji Puls sp. z o.o. na kwotę 420 tys. zł.

⁶⁸ Zgodnie z art. 9b ustawy z dnia 1 października 2021 r. o rodzinnym kredycie mieszkaniowym i bezpiecznym kredycie 2% (Dz. U. z 2024 r. poz. 531) osobom biorącym udział w programie przysługiwały dopłaty do pierwszych 120 rat kapitałowo-odsetkowych obniżające wartość oprocentowania rat do 2%.

⁶⁹ Zgodnie z art. 13-16 oraz art. 23 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o pomocy państwa w oszczędzaniu na cele mieszkaniowe (Dz. U. poz. 1114 ze zm.) osobom biorącym udział w programie oszczędzającym na cele mieszkaniowe, przysługiwała coroczna premia mieszkaniowa oraz zwolnienie z podatku dochodowego od osób fizycznych od uzyskanych premii mieszkaniowych oraz od odsetek uzyskanych w ramach oszczędzania na cele mieszkaniowe.

mieszkaniowej w Polsce oraz z publikacji medialnych wynika, że zainteresowanie tym Programem było bardzo duże i miało miejsce przed realizacją ww. kampanii⁷⁰. Ponadto, promowanie rozwiązań ww. Programu prowadzono także wtedy (wniosek o dokonanie zakupu - dotyczący zakupu czasu antenowego - z 26 października 2023 r. na kwotę 420 tys. zł), gdy było już wiadomo, że zainteresowanie przedmiotowym Programem było bardzo duże i przerosło znacznie oczekiwania MRiT. Np. w artykule z 20 września 2023 r. (ponad miesiąc przed sporządzeniem ww. wniosku) podano m.in.: „Trudno się więc dziwić, że „Bezpieczny Kredyt 2%” cieszy się ogromną popularnością. Można to pokazać na konkretnych liczbach. Z poprzednich publikacji ministerstwa wiemy bowiem, że przeciętny dofinansowany kredyt opiewa na około 380 tysięcy złotych. To sugeruje, że po 11 tygodniach łączną wartość podpisanych umów możemy już szacować na około 3,7 mld złotych. To o prawie 800 milionów złotych więcej niż przed tygodniem. To też więcej niż zapisano w Ocenie Skutków Regulacji dołączonej do projektu ustawy wprowadzającej program preferencyjnych kredytów. Zgodnie z tym dokumentem do końca 2023 roku spodziewano się przecież udzielenia kredytów o łącznej wartości 3,2 mld złotych. Po zaledwie 11 tygodniach pokonaliśmy już tę barierę.”⁷¹

Rozwiązania wprowadzone ustawą z dnia 26 maja 2023 r. o pomocy państwa w oszczędzaniu na cele mieszkaniowe oraz nowelizacją ustawy z dnia 1 października 2021 r. o rodzinnym kredycie mieszkaniowym i bezpiecznym kredycie 2% zostały rozpropagowane już przed wejściem w życie tych przepisów a także przed rozpoczęciem przez MRiT kampanii promocyjnej, poprzez publikacje internetowe⁷².

W ocenie NIK poniesienie wydatków w kwocie 5269,7 tys. zł na kampanię promocyjną Programu Pierwsze Mieszkanie, bez uprzedniej analizy potrzeb jej przeprowadzenia, było działaniem niegospodarnym i niecelowym.

(akta kontroli str. 392-393, 516-516, 530-535, 1302-1303, 1306, 1336, 1339, 1394, 1400-1403, płyta CD nr 4, pliki 3, 23, 32, płyta CD nr 7, pliki 568, 703, płyta CD nr 9, plik 52, CD nr 13, pliki 1-4)

⁷⁰ <https://www.portalsamorzadowy.pl/inwestycje/tysiace-chetnych-na-bezpieczny-kredyt-2-proc-a-bedzie-ich-jeszcze-wiecej.472205.html> (artykuł z 29 czerwca 2023 r. godz. 12).

⁷¹ „Bezpieczny Kredyt 2%” rozchwytywany. Przekroczył oczekiwania - rp.pl Publikacja: 20.09.2023 r. 12:07. Ponadto podobne informacje: <https://tvn24.pl/biznes/nieruchomosci/bezpieczny-kredyt-2-proc-przekroczy-plan-komentuje-bartosz-turek-st7388466> (12 października 2023, 18:50); <https://www.money.pl/gospodarka/panstwo-nie-doszacowalo-flagowego-programu-zrodlo-blyskawicznie-wysycha-6947884036627360a.html> (03 października 2023 7:31).

⁷² Przykłady publikacji z sieci internetowej: 1) <https://adwokat.suszynski.com.pl/gdansk/prawa-konsumentow/bezpieczny-kredyt-2-od-kiedy-i-jakie-warunki-kredytu-2-procent/> (data publikacji: 17 lipca 2023 r.); 2) <https://www.lendi.pl/blog/bezpieczny-kredyt-2-procent-najwazniejsze-informacje/> (5 lipca 2023); 3) <https://www.muratorplus.pl/biznes/prawo/bezpieczny-kredyt-2-procent-od-3-lipca-2023-dla-kogo-tani-kredyt-na-pierwsze-mieszkanie-jakie-banki-ustawa-pdf-aa-fRE2-xF47-1YUT.html> (3 lipca 2023 r.); 4) <https://www.rp.pl/konsumenci/art38677431-pierwsze-mieszkanie-juz-do-wziecia-rusza-program-dwuprocentowych-kredytow>, (1 lipca 2023 r.); 5) <https://businessinsider.com.pl/poradnik-finansowy/kredyty/bezpieczny-kredyt-2-proc-knf-zmienila-rekomendacje-oto-jak-wzrosnie-zdolnosc/p421xlm>, (29 czerwca 2023 r.); 6) <https://inwestycje.pl/biznes/bezpieczny-kredyt-2-czy-na-pewno-dla-kazdego/> (28 czerwca 2023 r.); 7) <https://www.wnp.pl/finanse/kredyt-2-proc-ma-pulapki-na-ktore-trzeba-uwazac.722710.html> (26 czerwca 2023 r.); 8) <https://www.bankier.pl/wiadomosc/Bezpieczny-kredyt-2-procent-Najwazniejsze-informacje-warunki-oferty-haczyki-8563557.html> (21 czerwca 2023 r.); <https://www.bankier.pl/wiadomosc/Bezpieczny-kredyt-2-proc-Buda-Do-programu-zglosilo-sie-siedem-bankow-8562825.html>, (19 czerwca 2023 r.); 9) <https://mfinanse.pl/blog/bezpieczny-kredyt-2-procent/> (8 maja 2023 r.); 10) <https://developres.pl/aktualnosc/nowy-program-pierwsze-mieszkanie-jak-uzyskac-bezpieczny-kredyt-2-w-2023-roku.1281.html>, (6 kwietnia 2023 r.); 11) <https://www.infor.pl/prawo/nowosci-prawne/5712088,bezpieczny-kredyt.html>, (28 marca 2023 r.); 12) <https://www.infor.pl/prawo/nowosci-prawne/5700949,bezpieczny-kredyt-2-etap-prac-nad-ustawa.html>, (12 marca 2023 r.); 13) <https://forsal.pl/finanse/finanse-osobiste/artykuly/8675618,bezpieczny-kredyt-2-proc-zdolnosc-kredytowa.html>, (8 marca 2023 r.); 14) <https://ekspertka.pl/bezpieczny-kredyt-2-procent-projekt-ustawy/> (17 lutego 2023 r.); 15) <https://legeadvisors.pl/program-bezpieczny-kredyt-2-procent/> (13 lutego 2023 r.); 16) <https://www.money.pl/banki/bezpieczny-kredyt-faktycznie-jest-bezpieczny-sprawdzamy-czym-rzadz-kusi-mlodych-polakow-6863688742611616a.html>, (6 lutego 2023 r.); 17) <https://notus.pl/blog-finansowy/program-pierwsze-mieszkanie-i-bezpieczny-kredyt-2-proc-tani-kredyt-hipoteczny/>, (3 lutego 2023 r.); 18) <https://grupaang.pl/2023/02/15/program-pierwsze-mieszkanie-i-bezpieczny-kredyt-2-wszystko-co-warto-wiedziec/> (luty 2023 r.).

2. Dyrektor Biura Komunikacji⁷³ przeprowadził postępowanie o udzielenie zamówienia na zakup czasu antenowego w stacjach telewizyjnych oraz zapewnienie emisji spotu reklamowego – celem przeprowadzenia kampanii dotyczącej Programu *Pierwsze Mieszkanie – Bezpieczny Kredyt 2%* oraz Programu *Pierwsze Mieszkanie – Konto Mieszkaniowe* na łączną kwotę 1620 tys. zł brutto, nie zachowując zasad uczciwej konkurencji⁷⁴, czym naruszył § 27 ust. 1 zarządzenia nr 25 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Rozwoju i Technologii z dnia 16 listopada 2023 r. w sprawie zasad i trybu postępowania w procesie udzielania zamówień publicznych.

Zapytania ofertowe wysłane w ramach dwóch postępowań prowadzonych w celu zakupu czasu antenowego na emisję spotów telewizyjnych⁷⁵ kierowano do trzech potencjalnych Wykonawców, w tym do dwóch podmiotów (Spółek), których ogólnopolskie kanały zajmowały trzy pierwsze miejsca w rankingach oglądalności⁷⁶. Natomiast pominięto podmiot TVN S.A., którego wiodący kanał zajmował czwarte miejsce w rynku telewizyjnym, wysyłając zapytanie ofertowe do Telewizji Puls zajmującej miejsce dziewiąte. Powyższe czynności były sprzeczne z § 27 ust. 1 zarządzenia nr 25 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Rozwoju i Technologii z dnia 16 listopada 2023 r. w sprawie zasad i trybu postępowania w procesie udzielania zamówień publicznych w Ministerstwie Rozwoju i Technologii, który stanowi, że: *postępowania o dokonanie zakupów przygotowują i przeprowadzają komórki merytoryczne, z zachowaniem zasad przejrzystości, uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców oraz bezstronności*⁷⁷.

(akta kontroli str. 1389, płyta CD nr 13, pliki 8-55)

Zastępca Dyrektora Biura Komunikacji⁷⁸ wyjaśnił, że *postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego zostało przeprowadzone z zachowaniem obowiązujących w MRiT zasad udzielania zamówień publicznych tj. rozdziału 8 wspomnianego wyżej zarządzenia, a także po uzyskaniu pozytywnej opinii komórki organizacyjnej MRiT właściwej ds. zamówień publicznych. Zamawiający przeprowadzając postępowanie stworzył warunki umożliwiające Wykonawcom konkurowanie między sobą na uczciwych zasadach poprzez wskazanie warunków udziału w postępowaniu, kryteriów oceny oraz punktacji przyznawanej za każde kryterium. Zamawiający zapewnił także równy dostęp do istotnych dla postępowania informacji w jednakowym czasie dla Wykonawców biorących udział w postępowaniu. Ponadto, Zamawiający dokonał oceny ofert, według wcześniej sprecyzowanych i znanych Wykonawcom kryteriów, na podstawie przedłożonych przez nich ofert. Wobec powyższego postępowanie zostało przeprowadzone w sposób rzetelny i przy zastosowaniu zasad uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców.*

(akta kontroli str. 1390-1391, płyta CD nr 13 str. pliki 60-69)

NIK nie podziela ww. argumentów, gdyż w powyższym postępowaniu o zamówienie publiczne nie zachowano zasad uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców, która by zapewniła równy i niedyskryminacyjny dostęp

⁷³ Pełnił funkcję Dyrektora Biura Komunikacji od 1 października 2022 r. do 5 stycznia 2024 r. W dniu składania wyjaśnień pełnił funkcję Zastępcy Dyrektora Biura Komunikacji.

⁷⁴ Niezależnie od kwestionowanej przez NIK zasadności przeprowadzenia przedmiotowej kampanii informacyjnej opisanej w nieprawidłowości nr 1.

⁷⁵ Postępowania prowadzone w celu zakupu czasu antenowego w stacjach telewizyjnych oraz zapewnienie emisji spotów reklamowych celem przeprowadzenia kampanii dotyczącej Programu Pierwsze Mieszkanie: 1) Bezpieczny Kredyt 2% (z 4 sierpnia 2023 r.), 2) Konto Mieszkaniowe (z 12 września 2023 r.).

⁷⁶ Zapytania ofertowe wysłano do Spółek: Telewizja Polska S.A., Telewizja PULS Sp. z o.o. oraz Telewizja Polsat Sp. z o.o.

⁷⁷ Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 3 lit. c) ww. zarządzenia postępowanie o udzielenie zamówienia w MRiT należało prowadzić z zachowaniem m.in. uczciwej konkurencji poprzez zapewnienie konkurencyjności postępowania przez dopuszczenie do postępowania takiej liczby wykonawców, która zapewni wybór najkorzystniejszej oferty (...).

⁷⁸ Pełnił funkcję Dyrektora Biura Komunikacji od 1 października 2022 r. do 5 stycznia 2024 r. W dniu składania wyjaśnień pełnił funkcję Zastępcy Dyrektora Biura Komunikacji.

do zamówień, a Ministrowi zapewniła rzetelną informację o wycenie planowanych działań w przypadku wyboru konkretnych wiodących stacji TV. Ponadto, szczegółowe opisy przedmiotu zamówienia zakupu czasu antenowego w stacjach telewizyjnych oraz zapewnienie emisji spotu reklamowego celem przeprowadzenia kampanii dotyczącej Programu *Pierwsze Mieszkanie – Bezpieczny Kredyt 2%*⁷⁹ z dnia 4 sierpnia 2023 r. oraz kampanii dotyczącej Programu *Pierwsze Mieszkanie – Konto Mieszaniowe* z dnia 12 września 2023 r. zawierały cel mediowy – maksymalne dotarcie do mediowej grupy docelowej. W przypadku pierwszego wymienionego spotu w grupie docelowej pierwotnej były wymienione osoby w wieku 18-44 lata oraz w mediowej grupie celowej (zakupowej) osoby w wieku 25-44 lata. W wypadku drugiego wymienionego spotu w grupie docelowej pierwotnej oraz w mediowej grupie celowej (zakupowej) były wymienione osoby w wieku 18-44 lata.

Wśród widzów w wieku 16-49 lat w I półroczu 2023 r. liderem wśród najpopularniejszych stacji telewizyjnych była stacja TVN z wynikiem 8,86% udziału w oglądalności rynku telewizyjnego. Natomiast wynik Telewizji Puls wyniósł 3,52% (6 miejsce wśród stacji telewizyjnych)⁸⁰. Emisja powyższych spotów reklamowych odbyła się w kanałach telewizyjnych, które należą do Spółek: Telewizja Polska S.A., Telewizja PULS Sp. z o.o. oraz Telewizja Polsat Sp. z o.o. W konsekwencji ww. zamówienia zaplanowano z pominięciem stacji, która charakteryzowała się najwyższym wskaźnikiem oglądalności w grupie docelowej kampanii.

3. Dyrektor Departamentu Architektury, Budownictwa i Geodezji⁸¹ naruszył § 31 zarządzenia nr 25 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Rozwoju i Technologii z 16 listopada 2022 r., składając oświadczenie o bezstronności, zatwierdzając wybór wykonawcy oraz zawierając z nim umowę nr DAB/KF/DBF-V-16/05/23-18 z 31 maja 2023 r. na realizację na rzecz MRiT czynności związanych z działalnością Grupy roboczej ds. BIM, pomimo faktu, iż z wykonawcą tej umowy współpracował w ramach dwóch stowarzyszeń branżowych⁸².

W ww. oświadczeniu o bezstronności Dyrektor DAB oświadczył m.in., iż nie pozostawał z żadnym wykonawcą w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności.

Powyższe oświadczenie Dyrektor DAB złożył w związku z § 31 zarządzenia nr 25 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Rozwoju i Technologii z 16 listopada 2022 r., według którego Wnioskodawca zapewnia zachowanie bezstronności pracowników w procedurze wyboru najkorzystniejszej oferty, a pracownicy biorący udział w realizacji zakupu, którego wartość jest równa lub przekracza 10 000,00 zł netto, składają oświadczenie o bezstronności, którego wzór określa załącznik nr 10 do zarządzenia.

Zgodnie z § 27 ust. 1 ww. zarządzenia postępowania o dokonanie zakupów przygotowują i przeprowadzają komórki merytoryczne, z zachowaniem zasad przejrzystości, uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców oraz bezstronności. Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 4 lit. f) ww. zarządzenia postępowanie o udzielenie zamówienia prowadzi się z zachowaniem m.in. zasady bezstronności postępowania przez eliminowanie sytuacji powodujących podejrzenie, że zaistnieje konflikt interesów. Zgodnie z § 1 ust. 2 ww. zarządzenia czynności związane z udzieleniem zamówienia wykonują pracownicy Ministerstwa zapewniający bezstronność i obiektywizm.

⁷⁹ Przedmiot zamówienia: Kampania telewizyjna – emisja spotu 30" i jego skrótu 15".

⁸⁰ Dane: <https://www.wirtualnemedial.pl/artukul/tvp1-lider-2023-rok-tvp2-wyprzedzila-tvn-i-polsat-duze-spadki-stacji-newsowych> (data dostępu: 26 lutego 2024 r.).

⁸¹ Dalej: DAB.

⁸² W jednym ze stowarzyszeń dyrektor DAB i wykonawca zajmowali stanowiska w zarządzie stowarzyszenia. W drugim dyrektor DAB zajmował stanowisko w zarządzie stowarzyszenia, a wykonawca stanowisko w jednej z komisji tego stowarzyszenia.

Dyrektor DAB dokonał w dniu 29 maja 2023 r. akceptacji wniosku o dokonanie zakupu usług objętych przedmiotową umową – tym samym wykonywał czynności związane z udzieleniem zamówienia publicznego.

Dyrektor DAB wyjaśnił, iż złożył powyższe oświadczenie, gdyż w jego opinii współpraca z wykonawcą w ramach stowarzyszeń branżowych nie wypełniała znamion zaprzeczenia któregokolwiek ze stwierdzeń wymienionych w oświadczeniu o bezstronności. Ponadto stwierdził, że *Współpraca (...) w stowarzyszeniach branżowych związanych z budownictwem nie oznacza stosunku prawnego ani faktycznego budzącego wątpliwości co do mojej bezstronności.*

Zgodnie ze statutami organizacje te nie mają charakteru, który wiązałby moją osobę (...) w zależności związanej z jakimkolwiek interesem (...).

Udział w obu organizacjach nie powoduje interesu finansowego, ekonomicznego lub osobistego w takim a nie innym rozstrzygnięciu postępowania. Jako przedstawiciel Zamawiającego nie odniosłem żadnej korzyści finansowej, ekonomicznej ani osobistej z wyboru (...). Znajomość osób z branży, w szczególności, jeśli są to osoby o wysokiej wiedzy specjalistycznej i zaangażowaniu w rozwój środowiska zawodowego, a nawet wspólne z nimi uczestnictwo w gremiach branżowych czy organizacjach takich jak stowarzyszenia, nie może być utożsamiane z konfliktem interesów w przypadku konieczności zatrudnienia przez ministerstwo osoby o merytorycznych kompetencjach jednocześnie na stanowisku dyrektora departamentu jak i ekspertów zewnętrznych.

W mojej opinii nie zachodziła wątpliwość co do bezstronności mojej osoby, dlatego dokonałem oświadczenia zgodnie ze swoim przekonaniem.

Informuję, że nie wyłączyłem się z udziału w przedmiotowym postępowaniu, gdyż nie istniały przesłanki o braku mojej bezstronności.

(akta kontroli str. 288, 303-309, 317, 324-325, 332-334, 1235-1239, 1319, 1331-1340, płyta CD nr 5, pliki 1-9, płyta CD nr 7, pliki 440, 721-737)

W ocenie NIK dyrektor DAB postąpił nierzetelnie niewyłączając się z udziału w postępowaniu dotyczącym wyboru wykonawcy na realizację czynności związanych z działalnością Grupy roboczej ds. BIM. NIK nie stwierdza, iż przy wyborze wykonawcy przedmiotowej umowy wystąpiły okoliczności wskazujące na brak bezstronności dyrektora DAB. Jednakże w treści oświadczenia o bezstronności stanowiącego załącznik nr 10 do ww. zarządzenia nr 25 Dyrektora Generalnego MRiT zawarto m.in. klauzulę o niepozostawaniu z wykonawcą w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić wątpliwości co do bezstronności składającego oświadczenie. Zatem sama możliwość wystąpienia uzasadnionych wątpliwości stanowi przesłankę do odmowy podpisu ww. oświadczenia i wyłączenia się z postępowania. Współpraca w ramach stowarzyszeń, mimo deklaracji braku korzyści ekonomicznych czy osobistych, może te wątpliwości budzić.

Podobne stanowisko zostało przedstawione w § 18 zarządzenia nr 70 Prezesa Rady Ministrów w sprawie wytycznych w zakresie przestrzegania zasad służby cywilnej oraz w sprawie zasad etyki korpusu służby cywilnej z dnia 6 października 2011 r.⁸³, zgodnie z którym zasada bezstronności wyraża się w szczególności w niedopuszczaniu do podejrzeń o konflikt między interesem publicznym i prywatnym.

Zatem zgodnie z § 31 zarządzenia nr 25 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Rozwoju i Technologii z 16 listopada 2022 r., dyrektor DAB zapewniając zachowanie bezstronności nie powinien dopuścić do wystąpienia samych podejrzeń o konflikt pomiędzy interesem publicznym i prywatnym.

---

⁸³ M.P. Nr 93, poz. 953.

4. Zastępca Dyrektora Biura Komunikacji udzielił zamówienia polegającego na zakupie radiowego czasu antenowego na potrzeby emisji jednego spotu radiowego dotyczącego kampanii Programu *Pierwsze Mieszkanie – Bezpieczny Kredyt 2%* za kwotę 36,9 tys. zł brutto, błędnie stosując art. 11 ust. 1 pkt 5 upzp jako podstawę do wyłączenia tego postępowania ze stosowania przepisów upzp⁸⁴. Podmiot, któremu udzielono zamówienia, tj. Parada Agencja Reklamowa spółka z o.o. nie był bowiem dostawcą usług medialnych⁸⁵, co było warunkiem koniecznym do zastosowania art. 11 ust. 1 pkt 5 upzp. Nadawcą Radia PARADA, zgodnie z koncesją nr 544/K/2022-R z 22 sierpnia 2022 r., była spółka Radio PARADA Sp. z o.o., a przystępująca do umowy Agencja Reklamowa nie posiadała stosownego pełnomocnictwa i podpisała umowę w swoim imieniu, tj. Parada Agencja Reklamowa spółka z o.o. W konsekwencji, Zastępca Dyrektora Biura Komunikacji (reprezentujący Ministra Rozwoju i Technologii) zawarł 21 września 2023 r. umowę z ww. podmiotem⁸⁶ z naruszeniem przepisów upzp. Udzielenie zamówienia zostało poprzedzone zatwierdzeniem przez Dyrektora Biura Dyrektora Generalnego w imieniu kierownika zamawiającego wniosku o dokonanie powyższego zakupu.

Na pytanie dotyczące zasadności zastosowania art. 11 ust. 1 pkt 5 upzp, Zastępca Dyrektora Biura Komunikacji⁸⁷ wyjaśniła: *Parada Agencja Reklamowa Sp. z o.o., pośredniczy przy zawieraniu umów na zakup czasu antenowego, na podstawie zawartej umowy współpracy z Radiem Parada Sp. z o.o. Biorąc pod uwagę powyższe, warunki o którym w art. 11 ust. 1 pkt 5 upzp zostały spełnione. Z kolei, zastępca Dyrektora Biura Dyrektora Generalnego wyjaśnił, że w ocenie Biura Dyrektora Generalnego w przedmiotowej sprawie prawidłowo skorzystano z wyłączenia, o którym mowa w art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy. Umowa została zawarta pomiędzy Ministerstwem Rozwoju i Technologii, a podmiotem, który działa w imieniu i na rzecz nadawcy jako jego pełnomocnik, tym samym przesłanki, o których mowa w ww. artykule zostały spełnione. Ponadto, zgodnie z doktryną przepisów Prawa zamówień publicznych nie stosuje się zatem do zamówień, których przedmiotem jest zakup czasu antenowego lub audycji, tylko w przypadku, gdy zamówienie udzielane jest nadawcy. Zawarcie umowy na zakup czasu antenowego lub audycji programowej, z wyłączeniem obowiązku stosowania przepisów Prawa zamówień publicznych, z innym podmiotem możliwe będzie w przypadku, gdy podmiot ten działa w imieniu i na rzecz nadawcy jako jego pełnomocnik⁸⁸.*

(akta kontroli str. 1307, 1390-1391, płyta CD nr 4, plik 51, płyta CD nr 13, pliki 60-69, 89-94)

W ocenie NIK, udzielenie zamówienia z pominięciem upzp było możliwe jedynie ze względu na wartość zamówienia, a nie przepis art. 11 ust. 1 pkt 5 upzp. Stroną umowy, która zobowiązała się do udostępnienia czasu antenowego Zamawiającemu – zgodnie z jej treścią – była agencja reklamowa, a nie dostawca radiowych usług medialnych, zatem nie zachodziła przesłanka z art. 11 ust. 1 pkt 5 upzp, na który powoływało się Ministerstwo.

⁸⁴ Natomiast zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 upzp, przepisy ustawy stosuje się do udzielania zamówień klasycznych oraz organizowania konkursów, których wartość jest równa lub przekracza kwotę 130 000 złotych.

⁸⁵ Zgodnie z art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1722), dostawcą usługi medialnej jest osoba fizyczna, osoba prawna lub osobowa spółka handlowa ponosząca odpowiedzialność redakcyjną za wybór treści usługi medialnej i decydująca o sposobie zestawienia tej treści, będąca nadawcą lub podmiotem dostarczającym audiowizualną usługę medialną na żądanie. Nadawcą, zgodnie z art. 4 pkt 5 ww. ustawy, jest osoba fizyczna, osoba prawna lub osobowa spółka handlowa, która tworzy i zestawia program oraz rozpowszechnia go lub przekazuje innym osobom w celu rozpowszechniania.

⁸⁶ Umowa nr 39/P/70095/4300/23/BK.

⁸⁷ Osoba pełniąca w trakcie kontroli NIK funkcję Zastępcy dyrektora Biura Komunikacji MRiT, pełniła funkcję Dyrektora Biura Komunikacji od 1 października 2022 r. do 5 stycznia 2024 r. Osoba pełniąca trakcie kontroli funkcję dyrektora Biura Komunikacji, w okresie objętym kontrolą nie była zatrudniona w MRiT.

⁸⁸ P. Wiśniewski [w:] J. E. Nowicki, P. Wiśniewski, Prawo zamówień publicznych. Komentarz, wyd. V, Warszawa 2023, art. 11.

Ponadto, przekazana kontrolerom umowa⁸⁹ między „Parada Agencja Reklamowa Sp. z o.o.” a Radiem Parada nie stanowiła pełnomocnictwa do działania agencji w imieniu Radia Parada, a jedynie umowę o współpracy tych podmiotów.

5. Zastępca dyrektora DBF zleciła dokonanie przelewu kwoty 200 tys. zł⁹⁰ z rachunku bankowego cz. 20 do cz. 18 budżetu państwa⁹¹, celem uregulowania zobowiązań wobec ZUS, co stanowiło naruszenie § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa⁹², który stanowi, że dysponentci trzeciego stopnia przeznaczają otrzymane środki budżetu państwa na realizację wydatków objętych ich planem finansowym bez prawa ich dalszego przekazywania, chyba że przekazują dotacje celowe (...). Przyczyną powyższego było niezabezpieczenie przez dyrektor DBF wystarczającej kwoty w cz. 18 budżetu państwa na zobowiązania wobec ZUS.

Zastępca dyrektora DBF wyjaśniła, że podczas sporządzania zapotrzebowania na środki na lipiec 2023 r. zaistniała sytuacja niedoszacowania kwoty środków zaplanowanych na zobowiązania wobec ZUS. Mając na uwadze terminowe i w prawidłowej wysokości zobowiązania wobec ZUS, została podjęta decyzja o dokonaniu przelewu pomiędzy częściami budżetowymi obsługiwanymi przez Ministerstwo. Zastępca dyrektora DBF zaznaczyła ponadto, że w tym samym dniu zostały zamówione dodatkowe środki, ale zgodnie z trybem zamawiania w Ministerstwie Finansów rachunek cz. 18 został zasilony dopiero 2 dni później, tj. 7 lipca 2023 r. Wtedy dokonano refundacji środków między rachunkami części budżetowych. Powyższe działanie powodowane było zmniejszeniem skutków nieopłacenia zobowiązania ZUS. Niewykonanie płatności w pełnej, wynikającej z deklaracji, wysokości w danym dniu oznaczałoby powstanie zobowiązania wymagalnego stanowiącego naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Według wyjaśnień dyrektor DBF niedoszacowanie zapotrzebowania środków spowodowane to było dużym natłokiem prac związanych z księgowaniem wyciągów bankowych po wypłacie wynagrodzenia za czerwiec 2023 r., uzgadnianiem kont księgowych na koniec miesiąca oraz bieżącymi pracami Wydziału Wynagrodzeń. Dyrektor DBF nadmieniła, że zdarzenie to miało charakter incydentalny, nie zdarzyło się wcześniej.

(akta kontroli str. 464-470, 471-486, 1123-1126, CD nr 4 str. 1306 plik 4)

OBSZAR

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu faktycznego

Plan wydatków budżetu środków europejskich w ciągu 2023 r. został zwiększony z 19 042 tys. zł do 30 311,9 tys. zł w wyniku sześciu decyzji Ministra Finansów⁹³ oraz trzech decyzji Ministra na łączną kwotę 5 493 058 zł. Wydatkowano 24 575,3 tys. zł,

⁸⁹ Umowa współpracy zobowiązywała Radio do udostępnienia czasu antenowego Zamawiającemu (Parada Agencja Reklamowa Sp. z o.o.) w roku 2023 r.

⁹⁰ Notą księgową nr 16/2023/AB z 5 lipca 2023 r.

⁹¹ Minister Rozwoju i Technologii w 2023 r. był dysponentem cz. 18 i 20 budżetu państwa.

⁹² Dz. U. z 2021 r. poz. 259, ze zm.

⁹³ Dwie decyzje (decyzja znak IP11.972.35.2023.GJE z 30 marca 2023 r. oraz jej korekta z 10 października 2023 r. – znak IP11.972.35.2023.K01.GJE) dotyczące uruchomienia środków rezerwy celowej poz. 99 w łącznej kwocie 1123,8 tys. zł na sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników zaangażowanych w realizację projektu pn. *System do Obsługi Postępowań Administracyjnych w Budownictwie (SOPAB) – w wersji MVP*. Dwie decyzje (znak IP6.972.317.2023.IHGS z 24 października 2023 r. oraz znak IP6.972.460.2023.GUJZ z 15 listopada 2023 r.) dotyczące uruchomienia środków rezerwy celowej poz. 98 w łącznej kwocie 7573,9 tys. zł na realizację przez GUNB ww. projektu.

Jedna decyzja Ministra Finansów (znak IP9.4143.89.2023.88 z 14 września 2023 r.) dotycząca przeniesienia kwoty 2700 tys. zł z cz. 20 *Gospodarka* do cz. 18 na realizację ww. projektu oraz jedna decyzja Ministra Finansów (znak IP9.4143.103.2023.103 z 17 października 2023 r.) przenosząca kwotę 127,8 tys. zł z wydatków planowanych na realizację działań w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w rozdziale 75001 do cz. 20 *Gospodarka* na realizację projektu pn. *Tracker 2.0* w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa.

co stanowiło 81,1% planu po zmianach oraz 771,8% wydatków wykonanych w 2022 r. w kwocie 3184 tys. zł.

Wzrost wydatków w stosunku do wydatków zrealizowanych w 2022 r.⁹⁴ wynikał z rozpoczęcia w GUNB pod koniec 2022 r. drugiego projektu w ramach II osi priorytetowej Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 pn. *System do Obsługi Postępowań Administracyjnych w Budownictwie w wersji MVP*, w ramach którego ponoszono w 2023 r. m.in. wydatki na wynagrodzenia i pochodne zespołu projektowego, usługi w zakresie zasobów ludzkich, usługi informatyczne (chmurowe), testy bezpieczeństwa oraz zakup sprzętu i oprogramowania dla zespołu projektowego.

Plan wydatków budżetu środków europejskich Ministerstwa (dysponenta III stopnia) na 2023 r. w wyniku przeniesienia kwoty 127,8 tys. zł do cz. 20 Gospodarka uległ zmniejszeniu z 836 tys. zł do 708,2 tys. zł. Wydatki budżetu środków europejskich w 2023 r. wykonano w kwocie 625,1 tys. zł, tj. 88,3% wydatków planowanych oraz 99,9% wydatków zrealizowanych w 2022 r. w kwocie 626 tys. zł.

(akta kontroli str. 69-70, 411-440, 1215-1217, 1330-1341, płyta CD nr 7 pliki 401, 497, 760)

Kontrolą objęto wykonanie czterech umów⁹⁵ współfinansowanych z budżetu środków europejskich. Szczegółowemu badaniu poddano dziewięć (faktur⁹⁶) dowodów księgowych wystawionych na łączną kwotę 741,8 tys. zł, z których 625,1 tys. zł (84,3%) dotyczyło wydatków finansowanych z budżetu środków europejskich zrealizowanych przez dysponenta III stopnia w 2023 r. Powyższe wydatki dotyczyły wykonania projektu współfinansowanego przez UE nr POWR.02.19.00-00-PP01/15-04⁹⁷ i nr POWR.02.19.00-00-PP02/15-05⁹⁸ Wszystkie poddane kontroli wydatki współfinansowane przez UE zostały dokonane terminowo i w okresie kwalifikowalności (do 31 grudnia 2023 r.). Skontrolowane wydatki zrealizowano prawidłowo do wysokości określonej w planie finansowym oraz zgodnie z ich przeznaczeniem określonym w umowach o współfinansowanie.

(akta kontroli str. 576-759, 760-763, 764-773, 1321-1322, 1376, płyta CD nr 7, pliki 26-55, płyta CD nr 11, pliki 1-8)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

⁹⁴ W 2022 z budżetu środków europejskich GUNB ponosił wydatki na realizację jednego projektu w ramach II osi priorytetowej Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 pn. *Zintegrowany System Ograniczania Emisji (ZONE)*.

⁹⁵ Nr 318.UM.2023.0012 zawarta z firmą System - Graf Drukarnia Agencja Reklamowo-Wydawnicza Janusz Laskowski w dniu 16 czerwca 2023 r. na opracowaniu projektów szaty graficznej 5 publikacji realizowanych w ramach projektu „Zainspiruj naszą przestrzeń – programy szkoleniowe i publikacje dla planistów – etap I”, nr 318/UM/2023/0004 zawarta z Wrocławskim Instytutem Zastosowań Informatyki Przestrzennej i Sztucznej Inteligencji Sp. z o.o. w dniu 28.02.2023 r. na opracowanie modelu systemu monitorowania zagospodarowania przestrzennego wraz z przygotowaniem publikacji, nr 318/UM/2022/0021 zawarta z firmą „ekovert” Łukasz Szkudlarek w dniu 09.12.2022 r. na opracowanie merytoryczne publikacji o tytule: „Ochrona środowiska w dokumentach planowania przestrzennego rangi gminnej”, nr 318/UM/2022/0009 z firmą System - Graf Drukarnia Agencja Reklamowo-Wydawnicza Janusz Laskowski w dniu 30.03.2023 r. na wykonanie usługi komputerowego składu i łamania, korekty językowej oraz przygotowania do druku, druku, oprawy, dostarczenia do Zamawiającego i dystrybucji publikacji przygotowywanych w ramach projektu „Zainspiruj naszą przestrzeń – programy szkoleniowe i publikacje dla planistów – etap I”

⁹⁶ Nr 169/09/2023 r. z dnia 11 września 2023 wystawiona na kwotę 8573,10 zł, nr 181/09/2023 z dnia 29 września 2023 r. wystawiona na kwotę 14 181,90 zł, nr 2023/09/2 z dnia 13 września 2023 r. wystawiona na kwotę 328 902,00 zł, nr 2/04/2023 z dnia 5 kwietnia 2023 r. wystawiona na kwotę 122 877,00 zł, nr 135/07/2023r. z dnia 18 lipca 2023 r. na kwotę 70 341,60 zł, nr 203/10/2023 z dnia 25 października 2023 r. wystawiona na kwotę 35 295,60 zł, nr 204/10/2023 z dnia 25 października 2023 r. wystawiona na kwotę 44 641,20 zł, nr 202/10/2023 r. wystawiona na kwotę 34 906,20 zł, 205/10/2023 r. z dnia 25 października 2023 r. wystawiona na kwotę 82 023,60 zł.

⁹⁷ Wspólna przestrzeń – wspólne dobro – system monitorowania zmian w zagospodarowaniu przestrzennym – etap I w ramach programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój;

⁹⁸ Zainspiruj naszą przestrzeń – programy szkoleniowe i publikacje dla planistów – etap I. w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój;

W 2023 r. w części 18 budżetu państwa wydatkowano 1 865 265,7 tys. zł, tj. 98,7% planu po zmianach (kwota) oraz 163,8% wydatków wykonanych w 2022 r. (1 138 471,8 tys. zł).

Zastrzeżenia NIK dotyczą niecelowego przeprowadzenia kampanii promocyjnej Programu *Pierwsze Mieszkanie*, na realizację której Minister wydatkował w 2023 r. 5268,7 tys. zł. Ponadto wyboru wykonawców zamówienia na zakup czasu antenowego na łączną kwotę 1620 tys. zł brutto, celem realizacji powyższej kampanii, przeprowadzono z naruszeniem zasad uczciwej konkurencji, w efekcie czego Minister nie zagwarantował dotarcia z kampanią promocyjną do najszerzego grona odbiorców.

Istotną nieprawidłowością było również przekazanie kwoty 200 tys. zł z rachunku bankowego części 20 *Gospodarka* na rachunek bankowy cz. 18 celem dokonania wydatków dotyczących części 18 – uregulowania zobowiązań wobec ZUS. Działaniem tym naruszono § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa. NIK zauważa jednak, iż postępowanie to zapobiegło konieczności zapłaty odsetek od nieterminowych płatności.

Ponadto w ramach postępowania dotyczącego wyboru wykonawcy prac związanych z działalnością grupy roboczej ds. BIM dyrektor DAB nie wyłączył się z postępowania naruszając wewnętrzne regulacje Ministerstwa w sprawie udzielania zamówień publicznych w MRiT.

NIK pozytywnie ocenia wydatki z budżetu środków europejskich, które w 2023 r. zostały wykonane w kwocie 24 575,3 tys. zł, stanowiącej 81,1% planowanych wydatków.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2023 r. przez dysponenta części 18 Ministerstwo Rozwoju i Technologii – Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo, a także sprawozdań jednostkowych przez dysponenta III stopnia (Ministerstwo):

- Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych;
- Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych;
- Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa;
- Rb-28 Programy z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej;
- Rb-28 UE z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej;
- Rb-BZ1 z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym.

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdanie w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2023 r. – Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji.

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta kontrolowanej części 18 budżetowej na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent III stopnia) były zgodne z danymi zawartymi w ewidencji

księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(dowód: akta kontroli str. (774-784, 785-787, 788-1002, 1003-1062, 1283-1299, CD nr 7 str. 1330-1331 pliki 390-401, 406-437, str. 1339 pliki 680-686, str. 1340 plik 743)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Skontrolowane sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

OBSZAR

4. Realizacja wypłat z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności (KPO)

Opis stanu
faktycznego

Minister był odpowiedzialny lub współodpowiedzialny za realizację siedmiu inwestycji⁹⁹ i siedmiu reform¹⁰⁰ wyszczególnionych w KPO.

Według stanu na koniec 2023 r. kwota zaangażowanych środków¹⁰¹ dotyczących realizacji inwestycji wynosiła ogółem 227 958,1 tys. zł, z tego odnośnie do inwestycji:

- A1.3.1. Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego – 23,7 tys. zł;
- B1.1.2. Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych (w części dotyczącej budynków wielorodzinnych) – 180 732,6 tys. zł;
- B3.5.1. Inwestycje w energooszczędne budownictwo mieszkaniowe dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach – 46 982,6 tys. zł;
- B2.2.2. Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne – 219,2 tys. zł.

Ponadto w ramach inwestycji B1.1.2. w trakcie realizacji były konkursy lub nabory o wartości 448 090,1 tys. zł, a w ramach inwestycji B3.5.1. były zrealizowane konkursy lub nabory o wartości 161 768,5 tys. zł.

Do 31 grudnia 2023 r. na realizację ww. inwestycji wydatkowano łącznie 16 560,9 tys. zł, z tego na realizację inwestycji: A1.3.1. – 23,7 tys. zł; B1.1.2. – 16 318,0 tys. zł; B2.2.2. – 219,2 tys. zł, przy czym wszystkie wydatki wykonano w 2023 r. Powyższe

⁹⁹ A1.3.1. Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego; A2.2.1. Inwestycje we wdrażanie technologii i innowacji środowiskowych, w tym związanych z GOZ (Gospodarka o obiegu zamkniętym); B1.1.2. Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych; B2.2.2. Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne; A2.6.1. Rozbudowa krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych i usług towarzyszącej infrastruktury wykorzystującej dane satelitarne; B3.5.1. Inwestycje w energooszczędne budownictwo mieszkaniowe dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach; D3.2.1. Rozwój potencjału sektora leków i wyrobów medycznych – inwestycje związane z produkcją w Polsce API.

¹⁰⁰ A1.2. Dalsze ograniczenia obciążeń regulacyjnych i administracyjnych; A1.3. Reforma planowania i zagospodarowania przestrzennego; A2.2. Stworzenie warunków do przejścia na model gospodarki o obiegu zamkniętym GOZ; B1.1. Czyste powietrze i efektywność energetyczna; A2.6. Rozbudowa krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych i usług towarzyszącej infrastruktury wykorzystującej dane satelitarne; B3.5. Reforma budownictwa mieszkaniowego dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach, uwzględniająca wyższą efektywność energetyczną budynków; D3.2. Stworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju sektora leków i wyrobów medycznych.

¹⁰¹ Wartość zawartych umów.

wydatki zostały poniesione ze środków przekazanych przez Polski Fundusz Rozwoju S.A.¹⁰²

Według sprawozdań¹⁰³ Ministra – dysponenta cz. 18 i cz. 20 Ministerstwo poniosło w 2023 r. wydatki w kwocie 23,7 tys. zł w ramach cz. 18¹⁰⁴ oraz 219,2 tys. zł w ramach cz. 20¹⁰⁵. Różnica w danych o realizacji wydatków wynikała z faktu, iż w sprawozdaniach Ministra przedstawiane były jedynie wydatki własne MRiT.

Wydatki poniesione przez MRiT w ramach cz. 18 dotyczyły wynagrodzeń eksperta wraz z pochodnymi, a wydatki w ramach cz. 20 dotyczyły usług doradztwa z zakresu opiniowania wniosków w ramach wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem z KPO (139,1 tys. zł) oraz wynagrodzeń ekspertów i pochodnych od wynagrodzeń w łącznej kwocie 80,1 tys. zł.

(akta kontroli str. 90-112, 149-176, 181-242, 1133-1135, 1185-1190, 1331-11340, 1378-1381, 1423-1424, płyta CD nr 6, pliki 1-151, 164-165, płyta CD nr 7, pliki nr 447-491, 717, 738-742, płyta CD nr 9, pliki 16-49)

Minister odpowiedzialny był za realizację 24 kamieni milowych i wskaźników. Dla dziewięciu z nich termin ich realizacji zaplanowano przed upływem 2023 r. Cztery z dziewięciu kamieni milowych i wskaźników, za realizację których odpowiedzialny był Minister Rozwoju i Technologii, a których termin osiągnięcia określono w KPO do końca 2023 r. nie zostało osiągniętych, a kolejne pięć zostało zrealizowanych z opóźnieniem w stosunku do terminów określonych w KPO. Nie zostały osiągnięte:

- a) Kamień milowy A13G – Opublikowanie dokumentu, w którym określono mechanizm przydziału i orientacyjną kwotę wsparcia, jakie ma zostać przyznane każdej gminie w Polsce na wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego¹⁰⁶, którego termin realizacji przewidziano na III kwartał 2022 r.;
- b) Kamień milowy D6L – Wejście w życie aktu ustawodawczego zapewniającego bezpieczeństwo dostaw leków, w tym rozwiązań odnoszących się do niedoborów leków i kluczowych zagrożeń w ramach łańcuchów dostaw¹⁰⁷, którego osiągnięcie planowano na II kwartał 2023 r.;
- c) Kamień milowy D7L – Wybór projektów dotyczących produkcji API¹⁰⁸, które mają zostać objęte wsparciem. Osiągnięcie tego kamienia milowego zaplanowano na III kwartał 2023 r.;
- d) Wskaźnik D8L – Liczba wspieranych farmaceutycznych składników czynnych o krytycznym znaczeniu¹⁰⁹, dla którego na IV kwartał 2023 r. zaplanowano osiągnięcie poziomu 11 składników.

Z opóźnieniem zostały osiągnięte:

- a) Kamień milowy A5G – Wejście w życie pakietu legislacyjnego ukierunkowanego na ograniczenie administracyjnego obciążenia przedsiębiorstw i obywateli¹¹⁰, którego termin realizacji przewidziano na II kwartał 2022 r., a który osiągnięto w IV kwartale 2022 r.;

¹⁰² Dalej: PFR.

¹⁰³ Sprawozdania państwowej jednostki budżetowej z wykonania planu finansowego wydzielonego rachunku dochodów państwowych jednostek budżetowych, o którym mowa w art. 141p ust. 8 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

¹⁰⁴ Wydatki w ramach cz. 18 dotyczyły inwestycji A1.3.1. Wdrażanie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego.

¹⁰⁵ Wydatki w ramach cz. 20 dotyczyły inwestycji B2.2.2. Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne.

¹⁰⁶ Kamień milowy w ramach inwestycji A1.3.1. Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego.

¹⁰⁷ Kamień milowy w ramach reformy D3.2 Stworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju sektora leków i wyrobów medycznych.

¹⁰⁸ Ang. Active Pharmaceutical Ingredients – aktywne składniki farmaceutyczne.

¹⁰⁹ Wskaźnik w ramach inwestycji D3.2.1. Rozwój potencjału sektora leków i wyrobów medycznych związanych z produkcją w Polsce API.

¹¹⁰ Kamień milowy w ramach reformy A1.2 Dalsze ograniczenia obciążeń regulacyjnych i administracyjnych.

- b) Kamień milowy A12G – Wejście w życie nowej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym¹¹¹, którego termin realizacji określono na I kwartał 2023 r., a który osiągnięto w III kwartale 2023 r.;
- c) Kamień milowy B1G – Wejście w życie ustawy o efektywności energetycznej i powiązanych aktów ustawodawczych, którego termin realizacji przewidziano na I kwartał 2022 r., a który osiągnięto w IV kwartale 2022 r.;
- d) Wskaźnik B10G – (T1) Termomodernizacja i instalacja odnawialnych źródeł energii w budynkach mieszkalnych (budynki jedno- i wielorodzinne)¹¹², dla którego przewidziano osiągnięcie poziomu docelowego 244 952 budynków¹¹³ w III kwartale 2023 r., a który osiągnięto w I kwartale 2024 r.;
- e) Kamień milowy B28L – Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali mieszkalnych na wynajem, mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla bezdomnych, ogrzewalni i tymczasowych pomieszczeń¹¹⁴ i wprowadzenie powiązanych z tym faktem zmian w innych ustawach¹¹⁵, którego termin osiągnięcia określono na II kwartał 2022 r., a który osiągnięto w IV kwartale 2022 r.;

Dyrektor Departamentu Analiz Gospodarczych¹¹⁶ wyjaśniła, iż niezrealizowanie kamienia milowego A13G spowodowane było głównie przez opóźnione wejście w życie nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W trakcie kontroli NIK regulamin przydziału środków dla gmin był na etapie konsultacji społecznych. Natomiast opóźnienie wejścia w życie nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (kamień milowy A12G) wynikało z długotrwałości procesu legislacyjnego¹¹⁷, spowodowanej m.in. trwającymi równoległe procesami zmiany innych ustaw zmienianych przez przedmiotową ustawę.

Według wyjaśnień dyrektor DAG kamień milowy D6L nie został osiągnięty z uwagi na wydłużające się prace nad przyjęciem listy API o krytycznym znaczeniu, które wymagały czasochłonnnych analiz oraz specjalistycznych konsultacji. Na opóźnienie miały również wpływ braki kadrowe MRiT, które mimo przeprowadzonego naboru nie zostały uzupełnione¹¹⁸. Kluczową kwestią dla realizacji kamienia milowego D6L było wyłonienie listy kluczowych API. Umowę z wykonawcą na opracowanie ww. listy Minister zawarł w 21 listopada 2022 r.¹¹⁹, tj. w dacie uniemożliwiającej osiągnięcie kamienia milowego D6L w terminie określonym w KPO. Zgodnie z wyjaśnieniem dyrektor Departamentu Innowacji i Polityki Przemysłowej MRiT¹²⁰ postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w tej sprawie zostało wszczęte 1 lipca 2022 r., jednak z uwagi na złożoność tematu przed wszczęciem postępowania konieczne było przeprowadzenie licznych konsultacji obszaru w jakim miała być przeprowadzona

¹¹¹ Kamień milowy w ramach reformy A1.3. Reforma planowania i zagospodarowania przestrzennego.

¹¹² Kamień milowy w ramach inwestycji B1.1.2. Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych.

¹¹³ Miernik dotyczy inwestycji realizowanych przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska oraz MRiT. W części dotyczącej MRiT (budynki wielorodzinne) realizacja wskaźnika dotyczyła poziomu 40 456.

¹¹⁴ Obecnie: ustawa o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych z dnia 8 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 304).

¹¹⁵ Kamień milowy w ramach reformy B28L Reforma budownictwa mieszkaniowego dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach uwzględniająca wyższą efektywność energetyczną budynków.

¹¹⁶ Dalej: DAG.

¹¹⁷ Zgodnie z OSR projektu ww. ustawy materiał analityczny dotyczących nowych rozwiązań systemowych został skierowany do instytucji i stowarzyszeń branżowych 16 grudnia 2020 r. W dniach 17 marca i 14 lipca odbyły się posiedzenia Głównej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej podsumowujące przebieg prekonsultacji. W grudniu 2021 r. odbyły się prekonsultacje projektu ustawy z przedstawicielami samorządu terytorialnego, stowarzyszeń branżowych oraz innymi zainteresowanymi podmiotami. 25 kwietnia 2022 r. projekt ustawy został zamieszczony na stronie RCL oraz przekazany do zaopiniowania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, która 12 października 2022 r. wydała negatywną opinię ww. projektu ustawy. Projekt ustawy wpłynął do Sejmu 23 marca 2023 r. Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1688) została ogłoszona 24 sierpnia 2023 r.

¹¹⁸ W ramach procedury naboru zgłosił się jeden kandydat spełniający wymagania, który następnie zrezygnował z zatrudnienia.

¹¹⁹ Termin realizacji umowy określono na 3 miesiące od daty jej zawarcia.

¹²⁰ Dalej: DIP.

analiza. Jak wyjaśniła dyrektor DIP tematyka kluczowych API jest tematem wielokrotnie złożonym, na który składają się kwestie zarówno wiedzy z obszaru zastosowania poszczególnych API w produktach leczniczych, sposobu ich produkcji, zależności międzynarodowych, dostępności (...) Dla właściwego przeprowadzenia analizy w tak złożonym i specjalistycznym temacie konieczne było pozyskanie wiedzy od innych instytucji takich jak GIF, MZ czy NIL¹²¹. Analizy te i konsultacje, pomimo swej czasochłonności, stanowiły konieczny punkt wyjścia dla właściwego przeprowadzenia procesu zamówienia ww. analizy oraz uzyskania miarodajnych efektów.

Według wyjaśnień dyrektor DAG zaproponowana lista została przeanalizowana przez członków Zespołu ds. API, a następnie rozszerzona i zmodyfikowana oraz przesłana do konsultacji do organizacji branżowych zrzeszających firmy farmaceutyczne w celu zgłoszenia ewentualnego rozszerzenia listy, na podstawie analiz gotowości technologicznej do wytwarzania poszczególnych substancji. Informacje otrzymane od branży mają stanowić punkt wyjścia do określenia ostatecznej listy kluczowych API.

Kamień milowy D7L oraz wskaźnik D8L nie zostały zrealizowane, gdyż inwestycja je obejmująca - D3.2.1. Rozwój potencjału sektora leków i wyrobów medycznych – inwestycje związane z produkcją w Polsce API została umieszczona w części pożyczkowej KPO. Natomiast przyjęte rozwiązania krajowe dopuszczały prefinansowanie ze środków będących w dyspozycji Polskiego Funduszu Rozwoju inwestycji objętych częścią dotacyjną KPO.

W ramach realizacji kamienia milowego A5G¹²² Minister przekazał wniosek o wpis do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu likwidowania barier administracyjnych i prawnych mających wpływ na funkcjonowanie obywateli i przedsiębiorców 30 marca 2021 r. Na skutek uwag zgłoszonych do ww. projektu przez Centrum Analiz Strategicznych, powyższy projekt był aktualizowany i wpis projektu do wykazu prac Rady Ministrów nastąpił 11 sierpnia 2021 r. Natomiast prace nad projektem ww. ustawy podjęto ponownie w kwietniu 2022 r. Docelowo projekt ustawy przewidywał zmianę ponad 40 ustaw, tym samym etap uzgodnień był wysoce skomplikowany i czasochłonny. W celu przyspieszenia prac nad ww. projektem Minister 14 czerwca 2022 r. wystąpił do RCL o priorytetowe rozpatrzenie projektu ustawy, a 20 czerwca 2022 r. wystąpił do KPRM o odrębne procedowanie ww. projektu, na co nie uzyskał zgody. W celu przyspieszenia prac Minister w toku prac legislacyjnych wskazywał na pilny charakter projektu ustawy¹²³. Zakończenie rządowego etapu prac nastąpiło w lipcu 2022 r., a etap prac parlamentarnych zakończył się w październiku 2022 r. – ustawa z dnia 7 października 2022 r. o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców¹²⁴ została opublikowana 26 października 2022 r.

Według wyjaśnień dyrektor DAG opóźnienie realizacji wskaźnika B10G¹²⁵ wynikało z przedłużającego się dialogu technicznego z KE, które spowodowało, że z opóźnieniem weszły w życie przepisy umożliwiające ubieganie się o finansowe wsparcie inwestycji¹²⁶.

¹²¹ Narodowy Instytut Leków.

¹²² Wejście w życie pakietu legislacyjnego ukierunkowanego na ograniczenie administracyjnego obciążenia przedsiębiorstw i obywateli.

¹²³ Pismo do SKRM znak DP-II.0210.2.2022 z 28 czerwca 2022 r. w sprawie potwierdzenie przedmiotowego projektu ustawy przez Stały Komitet Rady Ministrów, pismo znak DP-II.0210.2.2022 z 1 lipca 2022 r. do Sekretarza Rady Ministrów; pismo znak DP-II.0210.2.2022 z 19 lipca do Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

¹²⁴ Dz. U. poz. 2185.

¹²⁵ (T1) Termomodernizacja i instalacja odnawialnych źródeł energii w budynkach mieszkalnych (budynki jedno- i wielorodzinne).

¹²⁶ Zmiany ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków umożliwiające rozpoczęcie przyjmowania wniosków w ramach KPO zostały przyjęte ustawą z dnia 29 września 2022 r. o zmianie niektórych ustaw wspierających poprawę warunków mieszkaniowych (Dz. U. poz. 2456), która weszła w życie 1 grudnia 2022 r. Na podstawie ww. przepisów, po wydaniu rozporządzenia wykonawczego i przeprowadzeniu uzgodnień z Bankiem Gospodarstwa Krajowego, 25 stycznia 2023 r. Minister Rozwoju i Technologii zawarł umowę nr 01/KPO/BGK/B1.1.2/DM/23 z BGK w sprawie

Natomiast opóźnienie realizacji kamieni milowych B1G i B28L wynikało ze złożonego procesu legislacyjnego nowelizacji ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2023 r. poz. 2496) oraz nowelizacji ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 788). Ponadto warunkiem finalizacji procedury legislacyjnej, ze względu na towarzyszące przepisom zobowiązania finansowe i uprawnienia dla potencjalnych beneficjentów do składania wniosków o wsparcie, były ustalenia dotyczące m.in.:

- ogólnych warunków wsparcia udzielanego ze środków KPO, co zostało określone w ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079),
- CID¹²⁷, zatwierdzonej przez Radę 17 czerwca 2022 r.

(akta kontroli str. 145-180, 449-452, 1160-1184, 1377-1381, 1424-1425, płyta CD nr 6, pliki 1-167, płyta CD nr 9, pliki 53-74, płyta CD nr 12 plik 1)

W efekcie nieterminowej realizacji kamieni milowych:

- A12G z opóźnieniem zrealizowano kamień milowy A13G, a w rezultacie gminy z opóźnieniem otrzymają środki na wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego;
- B1G i B28L z opóźnieniem rozpoczęła się realizacja inwestycji B1.1.2¹²⁸ i B3.5.1.¹²⁹, a także z opóźnieniem o dwa kwartały został osiągnięty wskaźnik B10G.

W sprawie skutków wynikających z nieterminowej realizacji lub braku realizacji kamieni milowych dyrektor DAG wyjaśniła, że niedotrzymanie terminu wskazanego w CID nie powoduje automatycznie negatywnych skutków, gdyż zrealizowanie określonego w CID miernika musi zostać potwierdzone w momencie składania wniosku o płatność obejmującego dany kamień milowy lub wskaźnik. Kamienie milowe A5G, B1G i B28L zostały ujęte w ramach pierwszego wniosku o płatność, który Polska złożyła 15 grudnia 2023 r. i ich realizacja mimo opóźnienia została pozytywnie oceniona przez Komisję Europejską. Dalsze ustalenia dotyczące realizacji kamieni milowych zostały ujęte w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 166-176, 1164-1169, 1182-1184, 1381, płyta CD nr 6, pliki 164-165) Minister w badanym okresie nie przeprowadzał kontroli jednostek realizujących reformy i inwestycje w ramach KPO.

(akta kontroli str. 94-111, 149-180, 1160-1169, 1377-1381, 1423-1424, płyta CD nr 6, pliki 1-167, płyta CD nr 9, pliki 21-49, płyta CD nr 12 plik 1)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W ramach realizacji kamienia milowego A5G¹³⁰ w toku prac legislacyjnych dotyczących projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu likwidowania

---

powierzenia części zadań związanych z realizacją inwestycji B1.1.2. „Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych”, w części dotyczącej budynków wielorodzinnych, w ramach KPO. Na podstawie ww. umowy BGK stał się jednostką wspierającą i w dniu 1 lutego 2023 r. ogłosił nabór wniosków o wsparcie inwestycji dotyczących termomodernizacji, remontów i instalacji OZE w istniejących budynkach. Zgodnie z wyjaśnieniami dyrektor DAG nabór cieszył się dużym popytem ze strony potencjalnych wnioskodawców i liczba wniosków o wsparcie oraz przyznanych dofinansowań znacznie przekraczała wartości określone w mierniku, dlatego bieżąca analiza danych nie wykazywała konieczności interwencji w zakresie realizacji miernika. Miernik dotyczył wypłat wsparcia, które następowały po ostatecznym zakończeniu i rozliczeniu inwestycji oraz wypłacie wsparcia przez Polski Fundusz Rozwoju.

¹²⁷ CID – Council Implementing Decision – decyzja wykonawcza Rady z 17 czerwca 2022 r.

¹²⁸ Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych.

¹²⁹ Inwestycje w energooszczędne budownictwo mieszkaniowe dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach.

¹³⁰ Wejście w życie pakietu legislacyjnego ukierunkowanego na ograniczenie administracyjnego obciążenia przedsiębiorstw i obywateli. Kamień milowy w ramach reformy A1.2 Dalsze ograniczenia obciążeń regulacyjnych i administracyjnych.

barier administracyjnych i prawnych mających wpływ na funkcjonowanie obywateli i przedsiębiorców Minister zaprzestał działań w okresie od sierpnia 2021 r. do kwietnia 2022 r. W efekcie ten miernik został osiągnięty z opóźnieniem dwóch kwartałów w stosunku do terminu określonego w KPO.

W sprawie wstrzymania prac nad projektem ww. ustawy Dyrektor Generalny MRiT wyjaśnił, że (...) ówczesne kierownictwo Ministerstwa nie podejmowało decyzji o zainicjowaniu dalszych etapów procesu legislacyjnego w ramach rządowego procesu legislacyjnego. Nie wyznaczono też w tym okresie nowej, tj. po p. Annie Korneckiej¹³¹ osoby w randze sekretarza lub podsekretarza stanu, która miałaby prowadzić przedmiotowy projekt. Nie są znane przyczyny tego stanu rzeczy.

Zdaniem NIK kluczowe dla opóźnienia w realizacji kamienia milowego A5G był okres od sierpnia 2021 r. do kwietnia 2022 r., w którym Minister nie podejmował żadnych działań w celu uchwalenia projektu ww. ustawy. Prace te wznowiono dopiero w kwartale, w którym upływał termin realizacji kamienia milowego A5G.

(akta kontroli str. 145-180, 449-452, 1160-1184, 1377-1381, 1424-1425, płyta CD nr 6, pliki 1-167, płyta CD nr 9, pliki 53-74, płyta CD nr 12 plik 1)

2. W czterech z sześciu¹³² losowo wybranych inwestycji stwierdzono sporządzanie formularzy sprawozdawczych obejmujących terminy niezgodne z wytycznymi Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej¹³³.

Według rozdziału 4 pkt 3 lit. b powyższych wytycznych informacje sprawozdawcze miały być wprowadzane do systemu teleinformatycznego na bieżąco, nie rzadziej niż raz w miesiącu.

Stwierdzono, że w ramach czterech inwestycji sporządzono 10 formularzy za okresy przekraczające jeden miesiąc:

- a) A1.2.2.: formularz sporządzony za okres od 1 kwietnia 2021 r. do 28 lutego 2023 r.;
- b) A2.2.1.: formularz za okres od 1 stycznia 2021 r. do 22 lutego 2023 r.;
- c) B2.2.2.: formularz za okres od 1 stycznia 2021 r. do 24 marca 2023 r. oraz formularz za okres od 25 marca 2023 r. do 10 maja 2023 r.;
- d) D3.2.1. – formularze za okres: od 1 stycznia 2022 r. do 20 marca 2023 r., od 14 kwietnia do 14 czerwca 2023 r., od 15 czerwca do 24 lipca 2023 r., od 25 lipca do 21 września 2023 r., od 22 września do 13 listopada 2023 r. oraz od 14 listopada do 18 stycznia 2024 r.

Według wyjaśnień dyrektor DAG dla inwestycji:

- a) A1.2.2. – nie występowały zdarzenia warunkujące konieczność wprowadzenia lub modyfikacji danych dla kamienia milowego A6G lub wskaźników A9G i A10G;
- b) A2.2.1. – opóźnienia spowodowane były kumulacją prac, natomiast o postępach prac raportowano na bieżąco (co tydzień) w ramach monitoringu wewnętrznego prowadzonego przez DAG;
- c) B2.2.2. – zdaniem dyrektor DAG każda instytucja odpowiedzialna za inwestycje powinna nie rzadziej niż raz w miesiącu przekazywać w CST wypełnione formularze dotyczące każdej z inwestycji, co do zasady w ciągu

¹³¹ Podsekretarz stanu w MRiT, pełniąc funkcję przewodniczącego międzyresortowego zespołu do spraw likwidowania barier administracyjnych i prawnych mających wpływ na funkcjonowanie obywateli i przedsiębiorców, odwołana ze stanowiska 4 sierpnia 2021 r.

¹³² Inwestycje: A1.2.2. Wsparcie terenów inwestycyjnych pod potrzeby o kluczowym znaczeniu dla gospodarki; A2.2.1. Inwestycje we wdrażanie technologii i innowacji środowiskowych, w tym związanych z GOZ; B1.1.2 Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych (w części dotyczącej budynków wielorodzinnych); B2.2.2. Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne; B3.5.1. Inwestycje w energooszczędne budownictwo mieszkaniowe dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach; D3.2.1. Rozwój potencjału sektora leków i wyrobów medycznych – inwestycje związane z produkcją w Polsce API.

¹³³ Wytyczne w zakresie sprawozdawczości i monitorowania w ramach planu rozwojowego współfinansowanego ze środków Instrumentów na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, zatwierdzone przez Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej 29 sierpnia 2022 r., zaktualizowane 6 grudnia 2023 r.

3 dni roboczych od wystąpienia zdarzenia warunkującego konieczność wprowadzenia lub modyfikacji danych. Mając to na uwadze pierwsze sprawozdanie zostało wykonane za okres od 1 stycznia 2021 r. do 21 lutego 2023 r. Natomiast kolejne obejmowało okres od 25 marca do 10 maja 2023 r. z uwagi na przedłużający się proces roboczych uzgodnień dotyczących m.in. informacji finansowych;

- d) D3.2.1. – wnioski sprawozdawcze nie były sporządzane w terminach wymaganych wytycznymi z uwagi na braki kadrowe w Wydziale odpowiedzialnym za realizację projektu¹³⁴. Niemniej jednak wszystkie informacje o postępach prac były przekazywane na bieżąco w ramach komunikacji roboczej z DAG – jako cotygodniowy monitoring.

(akta kontroli str. 149-176, 1169-1173, 1378-1381, płyta CD nr 6, pliki 1-2, 164-165)

Zdaniem NIK nierzetelne było sporządzanie formularzy za okresy przekraczające jeden miesiąc, gdyż było to niezgodne z wytycznymi Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej. Natomiast wewnętrzny monitoring nie spełniał wymagań monitoringu określonego w tych wytycznych, gdyż nie obejmował uzupełniania danych w CST.

OCENA CZĄSTKOWA

Minister z opóźnieniem realizował kamienie milowe i wskaźniki określone w KPO. Żaden z dziewięciu mierników, których termin osiągnięcia upływał przed końcem 2023 r., nie został wykonany w terminie, przy czym cztery z nich nie zostały w ogóle osiągnięte przed zakończeniem czynności kontrolnych. W części przypadków opóźnienia te były zależne również od zewnętrznych czynników. Jednak opóźnienie realizacji kamienia milowego (A5G) wynikało z trwającej aż 8 miesięcy przerwy w prowadzeniu działań związanych z procesem legislacyjnym projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu likwidowania barier administracyjnych i prawnych mających wpływ na funkcjonowanie obywateli i przedsiębiorców. Minister w tym okresie nie podejmował żadnych działań w celu kontynuacji prac nad wdrożeniem tego projektu.

Nie w pełni rzetelnie realizowane były przez Ministra obowiązki sprawozdawcze dotyczące realizacji inwestycji w ramach KPO.

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następującą uwagę i wnioski:

Uwaga Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na problemy w osiąganiu kamieni milowych i wskaźników KPO oraz wskazuje na potrzebę ustanowienia instrumentów zapewniających ich terminową realizację. Dotychczasowy stopień osiągnięcia mierników KPO stwarza istotne ryzyko opóźnienia w finansowaniu tego Programu.

- Wnioski
1. Dokonywanie wydatków na działania informacyjno-promocyjne w sposób celowy, po każdorazowym przeanalizowaniu zasadności ich przeprowadzenia;
  2. Wzmocnienie mechanizmów kontroli zarządczej w zakresie:
    - a) zapewnienia środków na terminowe regulowanie zobowiązań,

¹³⁴ W lipcu 2023 r., w związku z przejściem na emeryturę, dwie osoby odeszły z Wydziału, co wiązało się z intensyfikacją bieżącej pracy i działaniem Wydziału w osłabionym składzie. Rozpoczęto procedurę mającą na celu zatrudnienie osoby do obsługi projektów KPO.

- b) przestrzegania wewnętrznych regulacji Ministerstwa dotyczących udzielania zamówień publicznych odnośnie do stosowania zasady uczciwej konkurencji;
3. Wypełnianie obowiązków sprawozdawczych Ministra w zakresie inwestycji realizowanych w ramach KPO zgodnie z wytycznymi Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 22 kwietnia 2024 r.

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Michał Jędrzejczyk
/podpisano elektronicznie/